

SINNSSYKEHUSENES
VIRKSOMHET
1956

Hospitals for Mental Disease 1956

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1958

Norges offisielle statistikk, rekke XI

Norway's Official Statistics, series XI

Rekke XI

Trykt 1957

- Nr. 275 Norges fiskerier 1955 *Fishery statistics of Norway*
— 276 Jordbruksstatistikk 1956 *Agricultural statistics*
— 277 Norges kommunale finanser 1952—53 til 1954—55 *Municipal finances*
— 278 Norges industri 1955 *Industrial production statistics*
— 279 Statistisk årbok 1957 *Statistical yearbook of Norway*
— 280 Norges handel 1956 Del I *Foreign trade of Norway Part I*
— 281 Kreditmarkedstatistikk 1955 *Credit market statistics*
— 282 Folkemengdens bevegelse 1955 *Vital statistics and migration statistics*
— 283 Alkoholstatistikk 1956 *Alcohol statistics*
— 284 Husholdningsregnskaper for alderstrygdede mai 1955—april 1956 *Family budgets
for old age pensioners*

Rekke XI

Trykt 1958

- Nr. 285 Økonomisk utsyn over året 1957 *Economic survey*
— 286 Skogavirkning 1952—53 til 1954—55 *Roundwood cut*
— 287 Bedriftstelling i Norge 24. april 1953 II Varehandel *Census of establishments April 24,
1953 II Wholesale and retail trade*
— 288 Lønnsstatistikk 1955 og 1956 *Wage statistics*
— 289 Meieribruket i Noreg 1955 *Norway's dairy industry*
— 290 Syketrygden 1954 *Health insurance*
— 291 Veterinærvesenet 1955 *Service vétérinaire*
— 292 Norges jernbaner 1954—55 *Chemins de fer norvégiens*
— 293 Norges fiskerier 1956 *Fishery statistics of Norway*
— 294 Norges bergverksdrift 1956 *Norway's mining industry*
— 295 Norges handel 1956 Del II *Foreign trade of Norway Part II*
— 296 Undervisningsstatistikk 1954—55 *Statistics on education*
— 297 Norges postverk 1957 *Statistique postale*
— 298 Telegrafverket 1956—57 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*
— 299 Stortingsvalget 1957 *Storting elections*
— 300 Skattestatistikk 1956—57 *Tax statistics*

SINNSYKEHUSENES
VIRKSOMHET
1956

Hospitals for Mental Disease 1956

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1958

Tidligere utkommet:

For årene 1854—1871 se «Sundhetstilstanden og medisinalforholdene».

For årene 1872—1929 se «Sinnssykeeasylenes virksomhet».

For årene 1930—1934 se «Sundhetstilstanden og medisinalforholdene».

(For året 1932 se også «Tidsskrift for Den norske lægeforening» nr. 17—18 for 1934.)

Sinnssykeeasylenes virksomhet 1935 IX nr. 103, 1936 IX nr. 143, 1937 IX nr. 166, 1938 IX nr. 193, 1939 X nr. 22, 1940 X nr. 53, 1941 X nr. 100.

Sinnssykehusenes virksomhet 1942 X nr. 118, 1943—1945 X nr. 181, 1946 X nr. 196, 1947 XI nr. 11, 1948 XI nr. 38, 1949 XI nr. 76, 1950 XI nr. 115, 1951 XI nr. 141, 1952 XI nr. 184, 1953 XI nr. 214, 1954 XI nr. 249, 1955 XI nr. 272.

Forord

Oversikten over sinnssykehusenes virksomhet bygger på oppgaver som er sendt inn fra sinnssykehusene. Dessuten er det tatt inn opplysninger om sinns-syke gitt av fylkesmennene og de offentlige legene.

Statistikken for 1956 er utarbeidd på samme måte som før. For sinnssyke forpleid utenfor sinnssykehus har en fått nye og mer fullstendige oppgaver som Helsedirektoratet har innhentet fra fylkesmennene.

Førstesekretær Gerd Lettenstrøm har stått for utarbeidingen av publikasjonen.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 10. mai 1958.

Petter Jakob Bjerve.

Bjørnulf Bendiksen.

Innhold

	Side
Oversikt.	
1. Sinnssykehus, sykeplasser og belegget på sinnssykehusene	7
2. Pasienter som ble lagt inn på sinnssykehus for første gang	9
3. Pasienter som tidligere har vært behandlet på sinnssykehus.....	11
4. Pasienter utskrevet fra sinnssykehusene	12
5. Pasienter døde på sinnssykehusene.....	13
6. Helseforholdene	14
7. Sykebehandlingen	14
8. Utdrag av regnskapene	14
9. Tilleggsopplysninger fra fylkesmennene og de offentlige legene	15
Sammendrag på engelsk	17

Tabeller.

I. Sinnssykehus ved utgangen av 1956	18
II. Bevegelsen i belegget på sinnssykehusene og sinnssykehusenes privatpleie	19
III. Bevegelsen i belegget i sinnssykehusenes privatpleie.....	20
IV. Overbeleget på de enkelte sinnssykehus	20
V. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus 1956. I. Alder ved innleggingen. II. Alder da sinnssykdommen begynte	21
VI. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus etter sykdommens varighet ved innleggingen 1956	22
VII. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus etter diagnoser og sivilstand 1956	23
VIII. Hjemstavn for pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus	24
IX. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus etter tidligere levevei....	25
X. Gjeninnlegginger. I. Alle pasienter etter siste utskrivningsår. II. Pasienter som har vært utenfor sinnssykehus under 1 år, etter varigheten i måneder	26
XI. Direkte utskrivninger og dødsfall. 1956.....	27
XII. Direkte utskrivninger etter sinnssykehus og etter behandlingens varighet og utfall. 1956	28
XIII. Direkte utskrivninger etter diagnoser og etter behandlingens varighet og utfall. 1956.....	29
XIV. Pasienter døde på sinnssykehus. Dødsårsaker og alder	30
XV. Arbeidsvirksomheten	32
XVI. Bruk av mekaniske tvangsmidler og isolasjon	33
XVII. Utdrag av regnskapene for 1955—56	34
XVIII. Sinnssyke forpleid med statsbidrag etter lov av 5/6-1925, og utgiftene ved forpleiningen for stat og kommune tilsammen i 1956	38
XIX. Pleiehjem og kolonier for sinnssyke, fylkesvis 1956.....	39
XX. Pasienter med sinnssykeerklæring forpleid i privatpleie og i ordinære pleiehjem pr. 31/12-1956	40
XXI. Fortegnelse over pleiehjem og kolonier for sinnssyke pr. 31/12-1956	41

Contents

	<i>Page</i>
General survey.	
1. Mental hospitals, beds and patient population in mental hospitals	7
2. First admissions	9
3. Readmissions	11
4. Discharges	12
5. Deaths in mental hospitals	13
6. Health conditions	14
7. Treatment	14
8. Abstract of the accounts	14
9. Reports on mentally diseased from the Public Health Officers	15
English summary	17

Tables.

I. Mental hospitals at the end of 1956.....	18
II. Movement of patient population in mental hospitals and in family care of mental hospitals	19
III. Movement of patient population in family care of mental hospitals	20
IV. Excess of patient population over capacity of mental hospitals	20
V. First admissions to mental hospitals 1956. I. Age at admission. II. Age at the appearance of the symptoms of disease	21
VI. First admissions to mental hospitals by duration of disease 1956	22
VII. First admissions to mental hospitals by diagnosis and marital status 1956	23
VIII. First admissions to mental hospitals by residence of patient.....	24
IX. First admissions to mental hospitals by economic activity of patient	25
X. Readmissions. I. All patients by year of discharge. II. Patients living outside hospital under 1 year, by duration of stay in months	26
XI. Discharges and deaths 1956	27
XII. Discharges by hospital, duration and result of treatment 1956	28
XIII. Discharges by diagnosis, duration and result of treatment 1956	29
XIV. Deaths in mental hospitals by causes of death and age	30
XV. Number of patients at work	32
XVI. Use of coercive means and isolation	33
XVII. Abstract of the accounts	34
XVIII. Mentally diseased maintained by the State according to law 5th June 1925, and public expenditures by the maintenance	38
XIX. Nursing homes for mentally diseased, by counties	39
XX. Mentally diseased in family care and in ordinary nursing homes	40
XXI. List of nursing homes for mentally diseased	41

Oversikt

1. Sinnssykehus, sykeplasser og belegget på sinnssykehusene.

Ved utgangen av 1956 hadde sinnssykehusene i alt 6 729 sykeplasser, mot 6 656 året før. Økingen skyldes at Lier, Dale og Opdøl sykehus hadde fått noen flere plasser. På Gaustad sykehus var 110 plasser fortsatt ute av drift på grunn av ombygging. Tallet på sykeplasser ved hvert enkelt sinnssykehus går fram av tabell I. I forhold til folkemengden hadde en i 1956 19,4 plasser pr. 10 000 innbyggere, det samme tall som året før. Hvis sykeplassene på Psykiatrisk klinikk regnes med blir forholdstallet 19,7.

Tabell II viser bevegelsen i belegget på hvert sinnssykehus i 1956. Privatpleien under sinnssykehusene er tatt med, men det er gitt tall særskilt for privatpleien i tabell III. Ved utgangen av 1956 var det i alt 8 693 pasienter på sinnssykehusene, og av disse var 442 i sykehuseenes privatpleie. Tallet på behandlede tilfelle i løpet av året var 11 958. Forpleiningsdagene på sinnssykehusene var i alt 3 023 065, som svarer til et middelbelegg på 8 282. Igjennomsnitt for årene 1951—1955 hadde sinnssykehusene et middelbelegg på 8 149. Sett i forhold til tallet på sykeplasser hadde sinnssykehusene i 1956 et overbelegg på 1 553 eller 23 prosent. I 1955 var overbeleget 1 646 eller 25 prosent.

Tabell 1 viser vekslingen i belegget og størrelsen av overbeleget på hvert sinnssykehus. Overbeleget er regnet ut i prosent av de autoriserte sykeplasser.

Vekslingen i belegget på sinnssykehusene har økt i de senere år. For en del skyldes dette en øking i tallet på sykeplasser, men ifølge overlegenenes uttalelser har større veksling blitt mulig først og fremst på grunn av de nye medikamenter som er tatt i bruk i behandlingen. Slike medikamenter har blant annet gjort det mulig å skrive ut til privatpleie en del pasienter som tidligere måtte regnes som kronisk belegg på sykehusene.

Vekslingen og overbeleget varierer mye fra sinnssykehus til sinnssykehus. Gaustad, Neevengården og Rønvik hadde en betydelig veksling i 1956. Overbeleget var størst på Valen.

Tallet på pasienter i sinnssykehusenes privatpleie var litt lavere i 1956 enn i 1955. I forhold til belegget på sinnssykehusene utgjorde pasientene i privatpleien 13,3 prosent i 1956, mot 13,7 prosent i 1955.

Tabell 1. Pasientvekslingen og overbeleget ved de offentlige sinnessykehus i 1953—1956.

Movement of patient population and overcrowding in public mental hospitals.

	Direkte inn- og utskrivninger i pct. av middelbeleget <i>Admissions and discharges in per cent of average resident patient population</i>				Overbeleget i pct. av sykeplassene <i>Overcrowding in per cent of capacity</i>			
	1953	1954	1955	1956	1953	1954	1955	1956
Sinnessykehus uten privatpleie <i>Mental hospitals without family care</i>								
Gaustad	56,9	75,0	87,0	99,1	¹ (2,0)	¹ (7,5)	¹ (6,2)	¹ (5,3)
Eg	25,9	33,7	47,3	68,7	14,0	14,2	14,2	14,0
Dikemark	48,3	71,5	66,1	76,1	19,2	17,0	15,4	12,3
Veum	44,1	50,7	51,7	44,6	17,9	11,8	15,6	16,2
Blakstad	36,2	57,9	73,1	77,0	16,1	13,4	12,2	13,1
Faret	24,3	41,7	56,8	54,3	27,1	20,9	22,0	22,4
Dale	27,4	38,4	29,1	35,7	32,9	34,6	34,1	31,3
Valen	72,8	100,9	87,8	80,0	46,1	51,2	57,6	64,6
Neevengården	60,3	99,0	124,9	123,3	¹ 41,2	55,6	50,9	48,1
Rosenberg	17,0	13,4	4,4		12,5	11,7	14,2	
Østmarka	55,5	55,0	62,2	52,9	42,6	43,0	42,6	43,0
I alt Total	46,5	63,2	67,6	71,2	23,2	23,5	23,3	24,0
Sinnessykehus med privatpleie <i>Mental hospitals with family care</i>								
Rotvoll	50,8	62,4	66,1	66,2	32,0	33,3	33,7	34,0
Rønvik	107,7	165,5	174,9	193,6	11,2	11,5	12,5	12,5
Sanderud	55,2	60,9	61,1	52,9	27,9	29,4	26,3	28,2
Presteseter	28,2	48,6	42,8	48,9	39,3	41,9	34,0	43,4
Lierasylet	56,0	72,4	67,6	76,0	15,8	17,3	18,8	19,8
Opdøl	21,0	27,5	35,1	42,8	39,0	34,8	53,6	30,6
I alt Total	58,1	71,9	71,9	77,6	25,0	25,8	27,5	26,2
Reitgjerdet	6,0	9,3	4,1	3,2	35,0	33,8	36,9	35,6
Kriminalasylet	10,0	—	3,6	6,9	—	—	—	—

¹ Overbeleget er beregnet i forhold til autoriserte sykeplasser. Hvis en tar hensyn til sykeplasser som ikke var i drift, blir overbeleget for Gaustad sykehus 35 pct. i 1953, 32 pct. i 1954, 30 pct. i 1955 og 29 pct. i 1956.

Tabell 2. Pasienter i privatpleie i prosent av hele beleget ved sinnessykehus med privatpleie.

Patients placed in family care in per cent of total patient population in mental hospitals having family care.

Sinnessykehus Hosp. for ment. disease	1954	1955	1956
Rotvoll	4,4	4,6	4,3
Rønvik	18,4	19,2	17,0
Reitgjerdet	8,9	7,6	7,8
Sanderud	12,7	13,0	13,0
Presteseter	7,8	7,7	6,6
Lierasylet	20,5	21,4	20,3
Opdøl	8,8	9,6	12,9
I alt Total	13,2	13,7	13,3

2. Pasienter som ble lagt inn på sinnssykehus for første gang.

I 1956 ble 3 273 sinnssyke lagt inn på sinnssykehus. En har som før regnet med antall tilfelle, slik at en pasient som blir lagt inn to ganger i løpet av ett år, blir telt som to tilfelle i statistikken. Av de 3 273 ble 1 630 eller 50 prosent, lagt inn på sinnssykehus for første gang. I årene 1951—1955 var tallet på førstegangsinnlagte gjennomsnittlig 1 495.

Tabell V viser alder og diagnose for de nyinnlagte pasienter i 1956.

I de senere år har konstitusjonelle psykoser vært hyppigst blant de nyinnlagte, mens det tidligere har vært schizofreni. I 1956 hadde 29 prosent av de nyinnlagte konstitusjonell psykose, og om lag 23 prosent hadde schizofreni. Konstitusjonelle psykoser er fortsatt hyppigere blant kvinner enn blant menn, mens schizofreni er hyppigere blant menn. Alderdomspsykosene som i de senere år har utgjort om lag 10 prosent, viste i 1956 øking til 11,5 prosent.

Tabell 3. Pasientene etter diagnosser. Prosent.
Patients by diagnosis. Per cent.

Diagnose <i>Diagnosis</i>	1951—1955			1955			1956		
	M. ¹	K. ²	I alt Total	M.	K.	I alt Total	M.	K.	I alt Total
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	4,6	4,6	4,6	3,6	3,9	3,8	4,5	4,2	4,4
Psychosis ex constitutione	27,7	33,7	30,8	30,6	35,7	33,2	27,1	31,0	29,2
Psychosis manico-melancholica	6,9	9,3	8,2	7,3	8,8	8,1	10,2	10,0	10,1
Schizophrenia	32,2	23,0	27,4	28,5	21,2	24,6	25,7	20,6	22,9
Psychoses symptomaticeae	1,9	3,0	2,5	1,9	2,9	2,4	2,1	1,8	2,0
Psychosis epileptica	1,6	1,1	1,3	1,4	1,1	1,3	0,9	0,9	0,9
Psychosis alcoholica	2,3	0,3	1,2	1,7	0,2	0,9	1,2	0,3	0,7
Psychosis syphilogenes	1,0	0,4	0,7	0,7	0,3	0,5	1,0	0,4	0,7
Psychosis ex involutio et senio	8,0	11,4	9,8	9,4	10,3	9,9	11,0	12,0	11,5
Psychosis ex vitio cerebri	2,5	2,0	2,2	2,4	3,0	2,7	3,3	2,1	2,6
Psychoses aliae et male definitae	1,1	1,3	1,2	0,6	0,6	0,6	1,2	1,0	1,1
Non insani	10,2	9,9	10,1	11,9	12,0	12,0	11,8	15,7	13,9
I alt Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Males. ² Females.

I tabell VII er det foretatt en gruppering på mer spesifiserte sykdomsformer og på sivilstand. For de fleste pasienter har en imidlertid bare hoveddiagnosen, og delingen på undergrupper er derfor ikke fullstendig.

Tabell 4 viser pasientenes alder da sinnssydommen begynte, og tabell 5 gir aldersfordelingen ved innleggingen.

I 1956 var 27 prosent av mennene blitt syke før 30-årsalderen, mot 20 prosent blant kvinnene. I gjennomsnitt for årene 1951—1955 var de tilsvarende prosenttall henholdsvis 32 og 22. Ved innleggingen på sinnssykehus var 22 prosent av mennene under 30 år i 1956, mot 16 prosent av kvinnene. I femårsperioden 1951—1955 var de tilsvarende prosenttall 29 og 18. Denne forskjellen mellom kjønnene skyldes at schizofreni, som oftest oppstår i ung alder, er hyppigere blant menn enn blant kvinner.

Tabell 4. Pasientenes alder da sinnssykdommen begynte. Prosent.
Patients by age at appearance of the symptoms of disease. Per cent.

Alder Age	1951—1955			1955			1956		
	M.	K.	I alt Total	M.	K.	I alt Total	M.	K.	I alt Total
Under 15 år years	2,6	1,9	2,3	1,4	2,0	1,7	2,9	2,1	2,4
15—19 » »	5,7	4,5	5,1	3,0	4,4	3,7	4,4	4,0	4,2
20—24 » »	11,2	7,2	9,1	7,9	6,3	7,0	8,9	4,7	6,6
25—29 » »	12,4	8,8	10,5	11,1	9,1	10,0	10,4	8,7	9,5
30—34 » »	11,0	10,4	10,7	11,6	9,8	10,7	9,4	8,7	9,0
35—39 » »	8,6	9,2	8,9	8,7	9,6	9,1	9,3	7,1	8,1
40—44 » »	7,6	8,8	8,2	9,0	9,4	9,2	7,1	8,7	8,0
45—49 » »	6,5	8,7	7,7	7,3	6,7	7,0	5,3	8,8	7,2
50—59 » »	9,4	13,1	11,3	9,1	13,6	11,5	11,2	14,3	12,9
60—69 » »	6,9	7,9	7,4	9,1	9,2	9,2	9,4	8,9	9,1
70—79 » »	4,2	4,8	4,5	4,6	4,3	4,5	7,0	4,3	5,6
80 år og over years and over	1,1	1,5	1,3	1,8	1,2	1,5	1,5	2,3	1,9
Ukjent Unknown	12,8	13,2	13,0	15,4	14,4	14,9	13,2	17,4	15,5
I alt Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabell 5. Pasientenes alder ved innleggingen. Prosent.
Patients by age at the admission. Per cent.

Alder Age	1951—1955			1955			1956		
	M.	K.	I alt Total	M.	K.	I alt Total	M.	K.	I alt Total
Under 15 år years	0,3	0,2	0,2	0,6	0,1	0,3	0,4	0,3	0,4
15—19 » »	4,6	3,1	3,8	4,3	2,6	3,4	3,6	3,7	3,6
20—24 » »	10,0	6,0	7,9	7,2	4,6	5,8	7,7	4,8	6,1
25—29 » »	14,0	9,2	11,5	12,8	11,4	12,1	10,4	7,4	8,8
30—34 » »	13,6	11,3	12,4	12,5	10,5	11,4	10,9	9,2	9,9
35—39 » »	11,0	12,1	11,6	9,7	12,2	11,0	11,6	9,5	10,5
40—44 » »	9,0	10,0	9,5	10,1	9,1	9,5	10,1	11,0	10,6
45—49 » »	8,9	10,8	9,9	9,1	10,4	9,8	8,1	10,1	9,1
50—59 » »	12,8	17,5	15,2	13,3	18,5	16,1	15,5	21,6	18,8
60—69 » »	8,8	11,4	10,2	11,6	12,9	12,3	11,6	12,8	12,3
70—79 » »	5,4	6,2	5,8	6,5	6,0	6,2	7,9	6,2	7,0
80 år og over years and over	1,5	2,2	1,9	2,0	1,7	1,8	2,2	3,4	2,9
Ukjent Unknown	0,1	—	0,1	0,3	—	0,3	—	—	—
I alt Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabell VI viser sykdommens varighet for de nyinnlagte pasienter på hvert sinnssykehus og sykdommens varighet ved innleggelsen for pasienter i de forskjellige diagnosegrupper.

Blant pasienter med de mest vanlige former av sinnssykdom ble de som led av manisk melankolske og konstitusjonelle psykoser lagt hurtigst inn. I 1956 ble henholdsvis 59 og 57 prosent av disse lagt inn på sinnssykehus før sykdommen hadde vart ett år, mens bare vel 33 prosent av de schizofrene ble lagt så hurtig inn.

Tabell 6. Sykdommenes varighet ved innleggingen.

Kumulativ fordeling i prosent. 1956.

Duration of disease previous to admission. Cumulated distribution in per cent.

Diagnose Diagnosis	Varighet under Duration under						
	1 år year	2 år years	3 år years	4 år years	5 år years	10 år years	15 år years
Psychosis ex constitutione	57,1	68,2	77,3	82,0	85,6	93,6	96,6
Psychosis manico-melancholica	58,6	68,8	73,2	78,3	82,2	89,2	93,0
Schizophrenia	33,4	46,3	56,4	63,6	70,4	83,8	89,9
Psychoses symptomaticae	68,8	84,4	87,5	90,6	93,8	96,9	96,9
Psychosis alcoholica	58,3	58,3	66,7	75,0	75,0	83,3	83,3
Psychosis syphilogenes	27,3	54,5	72,7	72,7	72,7	90,9	100,0
Psychosis ex involutione et senio	39,9	51,9	63,4	73,8	77,6	90,7	96,7
Psychosis ex vitio cerebri	53,5	58,1	67,4	74,4	81,4	95,3	97,7

Tabell VIII viser hvor de nyinnlagte pasientene hørte hjemme. I 1956 var vel 63 prosent fra bygdene og om lag 36 prosent fra byene. Pasienter uten hjemstavn, med ukjent hjemstavn og utlendinger utgjorde i alt vel 1 prosent.

Tabell IX viser pasientenes egen eller deres forsørgeres leveyei.

3. Pasienter som tidligere har vært behandlet på sinnssykehus.

I 1956 hadde 1 643 eller 50 prosent av alle tilfellene som ble lagt inn på sinnspsykehus, vært behandlet tidligere. Tallet på gjeninnlagte var 1 583, mens 60 ble flyttet over fra andre sinnspsykehus.

Tabell X gir opplysninger om diagnosene for de gjeninnlagte pasientene og når pasientene sist ble skrevet ut fra sinnssykehus. Fordelingen i tabell 7 viser at i 1956 hadde om lag 37 prosent av de gjeninnlagte pasientene schizofreni, mens 41 prosent av de gjeninnlagte i 1951—1955 hadde schizofreni. Også blant de gjeninnlagte var schizofreni hyppigere blant menn enn blant kvinner. De konstitusjonelle psykoser er blitt hyppigere enn før. I 1951—1955 utgjorde de konstitusjonelle psykoser 25 prosent av de gjeninnlagte, og i 1956 nesten 28 prosent. De manisk-melankolske psykoser har i de senere år utgjort om lag 16 prosent. Både de konstitusjonelle og de manisk-melankolske psykoser er hyppigere blant kvinner enn blant menn.

Tabell 7. Gjeninnlagte pasienter etter diagnoser. Prosent.

Readmitted patients by diagnosis. Per cent.

Av de 1 583 sinnessyke som ble lagt inn igjen i 1956, hadde 667 eller 42 prosent vært utenfor sinnessykehus mindre enn ett år, og 425 eller 27 prosent hadde vært utenfor sinnessykehus mindre enn et halvt år.

I 1956 ble 60 pasienter overflyttet fra et sinnessykehus til et annet. I gjennomsnitt for årene 1951—1955 var tallet på overførte pasienter 83.

4. Pasienter utskrevet fra sinnessykehusene.

I 1956 ble 2 888 pasienter skrevet ut fra sinnessykehusene, mot 2 731 i 1955, og 2 563 i gjennomsnitt for årene 1951—1955. I disse tallene er de overførte og døde ikke tatt med.

Tabell XI viser tallet på utskrevne pasienter i 1956 fra hvert sinnessykehus og i hver diagnosegruppe. I 1956 ble 23 prosent skrevet ut med offentlig forpleiningsbidrag etter loven av 5. juni 1925, og 77 prosent ble skrevet ut til forpleining for privat eller forsorgsvesenets regning. De fleste av disse ble skrevet ut til eget hjem eller slektninger. I gjennomsnitt for årene 1951-1955 var fordelingen 24 og 76.

Tabell XII viser behandlingens varighet for pasienter skrevet ut fra hvert sinnessykehus i 1956, og tabell XIII gir varigheten av behandlingen for de forskjellige diagnosene. Videre viser tabellene hvor mange som ble skrevet ut som sinnessyke og ikke sinnessyke.

Behandlingens varighet varierer meget med sykdommens art. Blant de mest alminnelige sinnessykdommene har schizofreni den lengste behandlingstiden. Bare 41 prosent av de schizofrene som ble skrevet ut i 1956 hadde vært behandlet mindre enn et halvt år, og 59 prosent mindre enn ett år. Av de med konstitusjonelle og manisk-melankolske psykoser var det henholdsvis 74 og 82 prosent med

Tabell 8. Behandlingens varighet. Kumulativ fordeling i prosent.
Duration of treatment. Cumulated distribution in per cent.

Diagnose og år <i>Diagnosis and year</i>	Varighet under <i>Duration under</i>					
	$\frac{1}{2}$ år <i>year</i>	1 år <i>year</i>	$1\frac{1}{2}$ år <i>year</i>	2 år <i>years</i>	5 år <i>years</i>	10 år <i>years</i>
I alt Total 1951—1955	62,6	76,9	82,3	85,2	92,1	96,2
» » 1955	62,9	76,7	82,4	85,4	92,5	97,0
» » 1956	63,9	77,6	82,8	85,4	92,1	96,1
1956						
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	44,2	50,4	60,2	65,5	81,4	92,9
Psychosis ex constitutione	74,1	88,3	92,0	94,7	98,4	99,5
Psychosis manico-melancholica	81,9	91,2	93,7	95,6	98,4	99,5
Schizophrenia	40,9	59,0	67,4	70,4	81,7	90,0
Psychoses symptomatacae	83,3	95,2	97,6	97,6	100,0	100,0
Psychosis epileptica	68,0	80,0	84,0	84,0	96,0	100,0
Psychosis alcoholica	64,5	87,1	90,3	90,3	96,8	96,8
Psychosis syphilogenes	83,3	83,3	83,3	83,3	83,3	83,3
Psychosis ex involutio et senio	63,1	73,8	79,2	84,6	96,9	100,0
Psychosis ex vitio cerebri	61,5	74,4	79,5	79,5	84,6	97,4
Psychoses aliae et male definitae	79,2	87,5	87,5	91,7	91,7	91,7
Non insani	86,9	95,8	97,7	99,0	100,0	100,0

behandlingstid under et halvt år, og henholdsvis 88 og 91 prosent under ett år. For alle diagnostene under ett var det i 1956 64 prosent som hadde vært behandlet under et halvt år og 78 prosent som hadde vært behandlet mindre enn ett år. I gjennomsnitt for årene 1951—1955 var de tilsvarende prosenter 63 og 77.

I 1956 ble om lag 53 prosent av de utskrevne tilfellene regnet som ikke sinnessyke, mot om lag 50 prosent i gjennomsnitt for årene 1951—1955. Fordelingen på sinnessyke og ikke sinnessyke varierer imidlertid med diagnosten. Av de schizofrene som ble skrevet ut i 1956 ble således bare 23 prosent regnet som ikke sinnessyke, mens prosenttallet for dem med konstitusjonelle psykoser var 78 og for manisk-melankolske psykoser 84.

Tabell 9. Pasienter utskrevet som ikke sinnessyke i prosent av alle utskrevne pasienter.

Patients discharged as not insane in per cent of all discharged patients.

Diagnose <i>Diagnosis</i>	1951— 1955	1954	1955	1956
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	26,7	28,9	30,1	25,7
Psychosis ex constitutione	74,4	76,1	75,6	77,8
Psychosis manico-melancholica	76,3	77,8	76,3	83,5
Schizophrenia	23,3	23,3	22,2	22,7
Psychoses symptomaticae	82,9	88,6	81,8	88,1
Psychosis epileptica	39,4	48,1	43,3	60,0
Psychosis alcoholica	76,7	90,0	75,0	51,6
Psychosis syphilogenes	19,4	11,1	33,3	50,0
Psychosis ex involutione et senio	24,6	27,5	25,0	27,7
Psychosis ex vitio cerebri	37,4	34,5	21,9	38,5
Psychoses aliae et male definitae	61,5	62,5	69,2	50,0
I alt Total	49,6	50,5	50,7	52,6

5. Pasienter døde på sinnessykehuse.

I 1956 døde 316 av pasientene på sinnessykehusene, eller om lag 38 pr. 1 000 av middelbelegget. I årene 1951—1955 døde gjennomsnittlig 267 pr. år.

I tabell XIV er dødsfallene blant de sinnessyke gruppert etter årsaker i samsvar med den internasjonale klassifikasjonslisten og etter sinnessykehus og alder. Fordelingen etter årsaker viser at sykdommer i hjerte- og kretsløpsorganene nå er den viktigste dødsårsaken blant de sinnessyke. I de senere år har slike sykdommer vært årsak til over 20 prosent av dødsfallene. I 1956 var det en betydelig øking i tallet på dødsfall av karlesjoner i sentralnervesystemet. I 1955 skyldtes 8,6 prosent av dødsfallene blant sinnessyke slike årsaker, i 1956 vel 18 prosent. Dødsfall av sykdommer i åndedrettsorganene utgjorde vel 19 prosent i 1955, men var i 1956 redusert til 14 prosent.

Den betydelige øking i tallet på dødsfall av karlesjoner må ses i forbindelse med det stigende belegg av pasienter med alderdomspsykoser. Aldersfordelingen for dem som døde på sinnessykehuse viser også at prosenttallet på eldre, særlig de på 80 år og over, er økt i de senere år. Fordelingen i tabell XI viser dessuten at vel tredjeparten av dem som døde i 1956 var innlagt for alderdomspsykoser.

Tuberkulosen viser fortsatt nedgang som dødsårsak blant sinnssyke. I 1956 skyldtes 4,4 prosent av dødsfallene tuberkulose, mot 6,1 prosent i 1955 og 7,8 prosent i gjennomsnitt for årene 1951—1955. Dødsfall av ondartede svulster har utgjort om lag 9 prosent av dødsfallene blant sinnssyke i de senere år.

Det er ikke mulig å si noe om utviklingen i dødeligheten blant sinnssyke, da en ikke har oppgave over pasientbeleget etter kjønn og alder.

6. Helseforholdene.

I beretningene fra overlegene er det opplyst at helseforholdene blant pasientene var meget gode i 1956. Det forekom ingen epidemier av alvorlig art. Kostholdet var tilfredsstillende.

7. Sykebehandlingen.

Insulin- og elektrosjokkbehandling ble fortsatt brukt i stor utstrekning, men fra flere sinnssykehus er det opplyst at den aktive behandling dels er blitt erstattet av behandling med de nye medikamentene, de såkalte ataraxica. Bruken av disse medikamentene har stort sett vist meget oppmuntrende resultater, og de har vist seg også å kunne erstatte den operative behandling i en del tilfelle. I årsberetningen fra Opdøl sykehus er det nevnt at pasienter som var satt opp til leukotomi i 1956, kunne skrives ut fra sykehuet etter behandling med de nye medikamentene. Fra alle sinnssykehusene er det særlig pekt på den gunstige virkning som medikamentene viser seg å ha på det gamle kroniske klientel. Den nye behandlingen har ført til at pasientene er blitt rolige og fornøyde.

Fra Gaustad sykehus er det opplyst at laboratoriet for elektroencefalografi og hjernehysiologi i 1956 fikk bidrag fra Ford Foundation. Beløpet skal nytties til bygging av nytt laboratorium med operasjonsrom, spesialutstyr og til den videre drift. Laboratoriet har blant annet foretatt undersøkelse av de pasienter som skulle opereres. En slik undersøkelse skulle gjøre det mulig å lokalisere de operative inngrep mer nøyaktig, slik at operasjonen blir mer effektiv i hvert enkelt tilfelle.

Arbeidsvirksomheten er fortsatt en viktig del av sykebehandlingen. I tabell XV har en satt opp en oversikt over arbeidsvirksomheten ved de sinnssykehus som har gitt opplysninger på årslisten. I 1956 var tallet på arbeidende pasienter i forhold til middelbeleget 55 pr. 100, 52 for mennene og 58 for kvinnene.

Tabell XVI viser i hvilken utstrekning det var nødvendig for sinnssykehusene å bruke isolasjon og mekaniske tvangsmidler.

8. Utdrag av regnskapene.

Tabell XVII viser et utdrag av sinnssykehusenes utgifter og inntekter i budsjettåret 1955—1956. Amortisasjon av anleggskostninger o. l. og ekstrordinære utgifter er ikke tatt med. Under lønninger er den totale lønn ført opp, dvs. kontant lønn + emolumenter. Det beløp som personalet betaler for emolumenter er til gjengjeld ført opp som inntekt.

Nettoutgiftene regnet pr. forpleiningsdag lå for de fleste sinnssykehus mellom 15 og 20 kroner. Rosenberg hadde de laveste utgiftene med om lag kr. 14 pr. dag, mens Kriminalasylet lå høyest med om lag kr. 33.

Utgiftene til kosthold pr. person pr. dag varierte mellom 2 og 4 kroner.

9. Tilleggsopplysninger fra fylkesmennene og de offentlige legene.

Tabell XVIII er satt opp på grunnlag av fylkesmennenes oppgaver over tallet på sinnssyke hjemmehørende i hvert fylke, forpleid i henhold til loven av 5. juni 1925.

I 1956 ble i alt 17 592 sinnssyke forpleid på denne måten, og av disse hadde 11 383 vært forpleid på sinnssykehus. Statens og kommunenes utgifter ved forpleiningen var 74,4 millioner kroner i 1956, mot 68,4 millioner i 1955. Statens utgifter til forpleining av hjemstavnsløse ubemidlede og utlendinger er ikke tatt med her.

På grunnlag av oppgaver som Helsedirektoratet har fått inn fra fylkesmennene over sinnssyke forpleid utenfor sinnssykehus i 1956, har en i tabell XIX satt opp en oversikt over tallet på pleiehjem og kolonier med 10 eller flere plasser, pasientbeleget og bevegelsen i beleget i 1956 etter fylker. Tabell XX viser tallet på sinnssyke i andre forpleiningssteder. For 3 fylker er oppgavene ikke helt fullstendige.

Etter de oppgaver som foreligger, skulle det ved utgangen av 1956 være i alt 8 290 sinnssyke forpleid i pleiehjem, kolonier og private mindre forpleiningssteder. Av disse ble 7 162 forpleid for offentlig regning, 541 for forsorgsvesenets regning og 546 for privat regning. For 41 sinnssyke var forpleiningsmåten ikke oppgitt. Dette tallet ligger om lag 1 000 høyere enn det en ville få ifølge opp-

Tabell 10. Sinnssykeerklæringer utstedt av de offentlige leger og andre praktiserende leger i 1956.

Declarations of mental diseases by Public Health Officers and other physicians.

Fylker <i>Counties</i>	Utstedte sinnssyke- erklæringer i året <i>Declarations of cases of mental disease</i>			Av de erklarte sinnssyke i året ble innlagt på sinnssykehus <i>Of which admitted to mental hospitals</i>		
	M.	K.	I alt <i>Total</i>	M.	K.	I alt <i>Total</i>
Østfold	35	64	99	30	60	90
Akershus.....	69	77	146	65	70	135
Oslo	183	297	480	150	264	414
Hedmark	61	57	118	51	53	104
Oppland	50	43	93	47	42	89
Buskerud	56	58	114	51	52	103
Vestfold	67	64	131	61	59	120
Telemark	51	62	113	38	54	92
Aust-Agder.....	35	32	67	29	26	55
Vest-Agder	32	29	61	27	27	54
Rogaland	61	50	111	39	42	81
Hordaland	77	78	155	70	65	135
Bergen	12	16	28	9	14	23
Sogn og Fjordane	50	46	96	42	35	77
More og Romsdal	49	42	91	33	25	58
Sør-Trøndelag	71	74	145	56	60	116
Nord-Trøndelag	32	40	72	20	31	51
Nordland	68	64	132	47	47	94
Troms	33	19	52	17	10	27
Finnmark	21	11	32	14	3	17
I alt <i>Total</i>	1 113	1 223	2 336	896	1 039	1 935

gavene fra de offentlige legene over sinnessyke under tilsyn i hvert legedistrikt. De tall som tidligere har vært offentliggjort for sinnessyke i alt, har derfor vært for lave. Etter oppgavene fra sinnessykehuse og de nye oppgavene over sinnessyke forpleid utenfor sinnessykehus skulle tallet på sinnessyke i alt være 16 984 ved utgangen av 1956.

I tabell XXI er det satt opp en fortegnelse over pleiehjem og kolonier for sinnessyke ved utgangen av 1956. Tallet på forpleiningssteder var 115, mot 105 ved utgangen av 1955. Tallet på godkjente plasser var 2 374 ved utgangen av 1956, mot 2 077 året før. Pasientbelegget i 1956 var 2 319.

Etter oppgavene fra de offentlige legene ble 2 336 personer erklært sinnessyke i 1956, mot 2 196 i 1955. Av de 2 336 var 1 113 menn og 1 223 kvinner. I 1956 ble 83 prosent av dem som ble erklært sinnessyke, lagt inn på sinnessykehus samme år.

English summary

At the end of 1956 the total number of beds in mental hospitals was 6 729 or 19,4 per 10 000 population. Details on each hospital are presented in table I. The patient population in mental hospitals was 8 694 at the end of 1956, of which 442 were placed in family care of the hospitals. The average patient population in 1955 was 8 282, exceeding the regular number of beds with 23 per cent.

The total number of cases admitted to the mental hospitals during 1956 was 3 273, of which 1 630 were first admissions. For the years 1951—1955 the average number of first admissions was 1 495. Among patients admitted for the first time in 1956, 29 per cent were suffering from psychosis ex constitutione and 23 per cent from schizophrenia. The number of cases of dementia senilis was 188 or 11,5 per cent of all first admissions.

The age distribution of first admissions in 1956 is shown in the tables 4 and 5 page 10, and the distribution by marital status is shown in table VII page 23.

The number of readmitted cases was 1 643 in 1956, of which 1 583 were direct readmissions and 60 were transfers from other mental hospitals. Of the cases readmitted directly, 37 per cent were suffering from schizophrenia in 1956 and 41 per cent in average for 1951—1955. Compared to 1946—1950 the per cent of schizophrenic cases is now less frequent.

The total number of discharges during 1956 was 2 888. This number does not include transfers and deaths. In 1951—1955 the average number of discharges was 2 563. Among the most frequent psychoses, schizophrenia had the longest average stay in hospital.

During 1956, 316 deaths occurred in the mental hospitals. In the years 1951—1955 the total number of deaths was 1 336. The most frequent causes of death are now diseases of the heart and the circulatory system.

At the end of 1956 the total number of mentally diseased treated in hospitals and outside hospitals was about 17 000.

The number of nursing homes having 10 beds or more was 115 with 2 374 beds. The patient population in these homes was 2 319 at the end of 1956.

Tabell I. Sinnssykehus ved utgangen av 1956.*Mental hospitals at the end of 1956.*

Navn Name	Eier Owner	Adresse Address	Åpnet Opened	Sykeplasser Beds		
				M. ¹	K. ²	I alt Total ⁴
Gaustad sykehus	Staten State	Vinderen pr. Oslo	1/10-1855	300	300	600
Eg sykehus	» »	Kristiansand	5/10-1881	193	194	387
Rotvoll sykehus	» »	pr. Trondheim	8/1-1872 ³	160	131	291
Ronvik sykehus	» »	pr. Bodø	22/9-1902	162	142	304
Reitgjerdet sykehus	» »	pr. Trondheim	4/4-1923	160	—	160
Kriminalasylet	» »	pr. Trondheim	1/2-1895	32	—	32
Dikemark sykehus	Oslo by	Asker	3/7-1905	349	410	759
Veum sykehus	Østfold fylke	Glemmen pr. Fredrikstad	16/6-1914	190	175	365
Blakstad sykehus	Akershus fylke	Asker	17/11-1904	194	141	335
Sanderud sykehus	Hedmark fylke	Hjellum pr. Hamar	1/2-1908	197	161	358
Presteseter sykehus	Oppland fylke	Reinsvoll st. pr. Gjøvik	8/8-1913	114	139	253
Lierasylet	Buskerud og Vestfold fylker og byer	Lier	7/7-1926	357	303	660
Faret sykehus	Telemark fylke	Faret pr. Skien	21/7-1909	121	133	254
Dale sjukehus	Rogaland fylke og Stavanger by	pr. Stavanger	11/12-1913	216	219	435
Valen sjukehus	Hordaland fylke	Valen i Sunnhordland	27/10-1910	173	124	297
Neevengården sykehus	Bergen by	Bergen	14/4-1891	126	196	322
Rosenberg sinnssykeasyl	» »	»	1862 ³	120	—	120
Opdøl sykehus	Møre og Romsdal fylke	Hjelset pr. Molde	10/11-1913	139	142	281
Østmarka sykehus	Sør- og Nord-Trøndelag fylker og Trondheim by	pr. Trondheim	1/8-1919	115	115	230
Oslo hospitals sinns-sykeasyl	Oslo hospital	Ekebergvn. 1, Oslo	1777	—	92	92
Dr. Dedichens privat-klinikk	Privat	Alnabru	20/9-1901	57	57	114
Dr. Martens sykehus	»	pr. Bergen	1865 ³	45	35	80
I alt Total				3520	3209	6729

¹ Males. ² Females. ³ Autoriseringsdato. ⁴ Av disse var 110 plasser ute av drift.

Tabell II. Bevegelsen i beleget på sinssykehusene og sinssykehusenes privatpleie 1956.

Movement of patient population in mental hospitals and in family care of mental hospitals.

Sinssykehus Mental hospitals	Pasienter pr. 31/1 1956			Innskrivninger 1956 <i>Admissions</i>						Utskrivninger 1956 <i>Discharges</i>						Pasienter pr. 31/12 1956			I alt behandlede tilfelle 1956 <i>Total patients treated</i>						
				Direkte <i>Directly</i>		Overfl. <i>Transfers</i>		I alt	Total	Direkte <i>Directly</i>		Overfl. <i>Transfers</i>		Døde <i>Deaths</i>	I alt	Total									
	M.	K.	I alt	M.	K.	M.	K.	M.	I alt	M.	K.	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	A	B	I alt					
Gaustad	296	339	635	152	164	6	5	158	169	327	151	159	4	10	8	9	163	178	341	291	330	621	66	896	962
Eg	222	221	443	81	74	-	1	81	75	156	79	69	-	-	10	12	89	81	170	214	215	429	20	579	599
Rotvoll	223	186	409	54	85	3	-	57	85	142	51	68	5	1	4	8	60	77	137	220	194	414	8	543	551
Ronvik	238	173	411	164	172	-	-	164	172	336	163	163	-	1	9	5	172	169	341	230	176	406	159	588	747
Reitgjerdet	236	-	236	4	-	4	-	8	-	8	3	-	6	-	5	-	14	-	14	230	-	230	1	243	244
Kriminalasylet....	28	-	28	1	-	2	-	3	-	3	1	-	1	-	-	-	2	-	2	29	-	29	-	31	31
Dikemark	398	467	865	105	222	5	7	110	229	339	97	224	-	-	20	21	117	245	362	391	451	842	160	1044	1204
Veum	238	177	415	40	72	1	1	41	73	114	30	47	-	-	10	9	40	56	96	239	194	433	1	528	529
Blakstad	218	162	380	75	88	1	1	76	89	165	59	70	6	5	11	14	76	89	165	218	162	380	7	538	545
Sanderud	294	231	525	62	67	1	1	63	68	131	50	64	1	1	6	3	57	68	125	300	231	531	-	656	656
Presteseter	194	172	366	53	48	1	2	54	50	104	38	32	3	3	8	4	49	39	88	199	183	382	5	465	470
Lierasylet	484	432	916	140	172	-	-	140	172	312	90	160	1	-	18	27	109	187	296	515	417	932	12	1216	1228
Faret	166	149	315	40	48	-	1	40	49	89	39	42	-	-	4	6	43	48	91	163	150	313	3	401	404
Dale	288	275	563	57	52	1	-	58	52	110	47	48	-	-	9	1	56	49	105	290	278	568	4	669	673
Valen	287	194	481	103	101	-	-	103	101	204	96	91	-	-	9	7	105	98	203	285	197	482	6	679	685
Neevengården	186	290	476	153	156	1	-	154	156	310	142	137	4	3	12	14	158	154	312	182	292	474	6	780	786
Rosenberg	135	-	135	3	-	1	-	4	-	4	3	-	-	-	-	3	-	3	136	-	136	-	139	139	
Opdøl	211	196	407	40	49	2	1	42	50	92	30	38	2	-	7	4	39	42	81	214	204	418	9	490	499
Østmarka	165	163	328	35	54	3	2	38	56	94	33	52	1	-	5	1	39	53	92	164	166	330	8	414	422
Oslo hospital	-	116	116	-	59	-	-	-	59	59	-	55	-	-	-	9	-	64	64	-	111	111	6	169	175
Dedichens klinikk	68	72	140	66	102	-	1	66	103	169	62	103	-	1	5	-	67	104	171	67	71	123	111	198	309
Dr. Martens sykeh.	55	40	95	-	-	3	2	3	2	5	1	1	1	-	1	1	3	2	5	55	40	95	-	100	100
I alt Total	4630	4055	8685	1428	1785	35	25	1463	1810	3273	1265	1623	35	25	161	155	1461	1803	3264	4632	4062	8694	592	11366	11958

A. Forpleid for privat regning eller for forsorgsvesenets regning. *Maintained on other public account or on privat account.*

B. Forpleid for offentlig regning etter lov av 5. juni 1925. *Maintained on public account under law of June 5, 1925.*

Tabell III. Bevegelsen i belegget i sinnessykehusenes privatpleie 1956.

Movement of patient population in family care of mental hospitals.

Sinns- sykehus <i>Mental hospitals</i>	Utsatt 1956 <i>Ad- missions</i>			Avgang 1956 <i>Discharges</i>								Pasienter pr. ^{21/12} 1956			For- pleinings- dager <i>Board days</i>						
				Direkte <i>Directly</i>		Tilbake til sinns- syke- huset <i>Back to hospital</i>		Til andre sinns- syke- hus <i>To other mental hospitals</i>		Døde <i>Deaths</i>		I alt <i>Total</i>									
	M.	K.	I alt	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.		
Rotvoll	14	4	18	1	4	5	—	—	2	3	—	—	—	2	3	5	13	5	18	5080	1877
Rønvik	54	25	79	26	8	34	8	2	26	8	—	—	—	34	10	44	46	23	69	19352	8860
Reitgjerdet	18	—	18	2	—	2	—	—	2	—	—	—	—	2	—	2	18	—	18	6460	—
Sanderud	31	37	68	2	19	21	1	2	—	17	—	—	—	1	19	20	32	37	69	11983	13992
Presteseter	17	11	28	3	—	3	—	—	5	1	—	—	—	5	1	6	15	10	25	5794	4004
Lierasylet	109	87	196	17	24	41	1	—	27	20	—	—	—	28	20	48	98	91	189	37759	32954
Opdøl	23	16	39	24	16	40	—	—	17	8	—	—	—	17	8	25	30	24	54	9293	7374
I alt Total	266	180	446	75	71	146	10	4	79	57	—	—	—	89	61	150	252	190	442	95721	69061

Tabell IV. Overbeleget på de enkelte sinnessykehus¹ 1956.

Excess of patient population over capacity of mental hospitals.

Sinnessykehus <i>Mental hospitals</i>	Forpleiningsdager <i>Board days</i>			Middelbelegg <i>Average resident patient population</i>			Sykeplasser <i>Beds</i>			Overbelegg ² <i>Excess of patient population over capacity</i>					
	M.	K.	I alt <i>Total</i>	M.	K.	I alt <i>Total</i>	M.	K.	I alt <i>Total</i>	M.	K.	I alt <i>Total</i>			
Gaustad	107	227	123 556	230	783	294	338	632	300	300	³ 600	—	38	32	
Eg	81	017	79 816	160	833	222	219	441	193	194	387	29	25	54	
Rotvoll	75	775	66 624	142	399	208	182	390	160	131	291	48	51	99	
Rønvik	68	288	56 518	124	806	187	155	342	162	142	304	25	13	38	
Reitgjerdet	79	124	—	79	124	217	—	217	160	—	160	57	—	57	
Kriminalasylet	10	561	—	10	561	29	—	29	32	—	32	—	3	—	
Dikemark	144	837	166 064	310	901	397	455	852	349	410	759	48	45	93	
Veum	87	142	67 723	154	865	239	185	424	190	175	365	49	10	59	
Blakstad	80	504	57 729	138	233	221	158	379	194	141	335	27	17	44	
Sanderud	95	778	71 940	167	718	262	197	459	197	161	358	65	36	101	
Presteseter	67	089	60 782	127	871	184	166	350	114	139	253	70	27	97	
Lierasylet	147	030	122 523	269	553	403	336	739	357	303	660	46	33	79	
Faret	59	265	54 417	113	682	162	149	311	121	133	254	41	16	57	
Dale	106	321	102 049	208	370	291	280	571	216	219	435	75	61	136	
Valen	105	724	72 833	178	557	290	199	489	173	124	297	117	75	192	
Neevengården	67	099	106 916	174	015	184	293	477	126	196	322	58	97	155	
Rosenberg	49	851	—	49	851	137	—	137	120	—	120	17	—	17	
Opdøl	67	817	66 078	133	895	186	181	367	139	142	281	47	39	86	
Østmarka	60	022	59 978	120	000	165	164	329	115	115	230	50	49	99	
Oslo hospital	—	41 423	41 423	—	113	113	—	92	92	—	21	21	—	21	
Dedichens klinikk	24	593	26 275	50	868	67	72	139	57	57	114	10	15	25	
Dr. Martens sykehus	20	133	14 624	34	757	55	40	95	45	35	80	10	5	15	
I alt Total	1 605	197	1 417	868	3 023	065	4 400	3 882	8 282	3 520	3 209	6 729	880	673	1 553

¹ Sinnessykehusenes privatpleie unntatt. *Excluding family care of the hospitals.* ² Overbeleget er beregnet i forhold til tallet på autoriserte plasser. ³ Av disse var 110 sykeplasser ute av drift.

Tabell V. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus 1956.

First admissions to mental hospitals.

I. Alder ved innleggingen *Age at admission.*

Diagnose <i>Diagnosis</i>	Under 15 år <i>years</i>		15–19 år <i>years</i>		20–24 år <i>years</i>		25–29 år <i>years</i>		30–34 år <i>years</i>		35–39 år <i>years</i>		40–44 år <i>years</i>		45–49 år <i>years</i>		50–59 år <i>years</i>		60–69 år <i>years</i>		70–79 år <i>years</i>		80 år og over <i>Unknown</i>		I alt <i>Total</i>				
			M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.																	
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	2	2	6	7	2	3	3	2	3	6	3	4	4	4	1	2	6	3	4	4	—	—	—	—	34	37	71		
Psychosis ex constitutione....	1	1	7	7	12	14	21	14	28	25	30	34	22	35	27	32	39	71	14	29	4	8	—	1	—	205	271	476	
Psychosis manico-melancholica	—	—	—	—	1	3	1	1	5	5	5	4	9	8	4	10	27	32	20	20	4	4	1	—	—	77	87	164	
Schizophrenia	—	—	9	11	27	9	39	33	30	22	27	15	18	22	11	21	22	29	8	12	3	3	—	—	194	180	374		
Psychoses symptomaticae	—	—	—	1	—	1	—	1	1	3	1	3	1	1	2	1	4	3	6	1	1	1	—	—	—	16	16	32	
Psychosis epileptica	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	2	—	2	—	2	1	2	1	1	—	—	—	—	—	7	8	15		
Psychosis alcoholica	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	3	—	—	—	2	2	2	1	—	—	—	—	9	3	12		
Psychosis syphilogenes	—	—	—	—	1	—	—	1	2	—	2	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	1	—	—	8	3	11		
Psychosis ex involutio et senio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	15	21	29	44	35	15	26	—	—	83	105	188
Psychosis ex vitio cerebri	—	—	1	—	2	—	—	1	—	1	2	—	3	2	1	—	5	6	7	7	3	1	1	—	—	25	18	43	
Psychoses aliae et male definitae	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3	3	2	—	—	2	—	3	2	1	—	—	—	—	—	9	9	18		
Non insani	—	—	4	5	10	11	15	12	12	17	12	20	12	22	14	18	7	23	2	8	1	1	—	—	—	89	137	226	
I alt Total	3	3	27	32	58	42	79	65	82	80	88	83	76	96	61	88	117	189	88	112	60	54	17	30	—	756	874	1630	

II. Alder da sinnssykdommen begynte *Age at the appearance of the symptoms of disease.*

Idiotia et psychosis ex imbecillitate	15	10	4	5	1	2	4	5	1	4	3	2	3	4	—	1	—	1	2	3	—	—	—	—	1	—	34	37	71		
Psychosis ex constitutione....	3	2	7	9	21	16	23	25	28	33	31	35	17	34	25	31	35	62	13	16	1	5	—	1	3	205	271	476			
Psychosis manico-melancholica	1	1	1	3	3	4	4	3	6	5	5	8	13	8	5	11	18	23	14	16	4	3	—	3	2	77	87	164			
Schizophrenia	3	4	18	16	38	15	45	37	31	28	19	11	12	25	5	22	14	16	4	3	1	—	—	4	3	194	180	374			
Psychoses symptomaticae ...	—	—	—	1	—	2	—	—	1	1	3	—	2	2	1	2	5	2	5	2	—	1	1	—	—	1	16	32			
Psychosis epileptica	—	—	1	1	1	—	1	2	—	—	1	2	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	7	8	15			
Psychosis alcoholica	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	1	—	—	1	3	—	1	1	—	—	—	—	9	3	12				
Psychosis syphilogenes	—	—	1	—	—	1	1	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	8	3	11				
Psychosis ex involutio et senio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	5	6	11	22	33	43	28	10	20	1	5	83	105	188
Psychosis ex vitio cerebri	—	—	1	—	2	—	—	2	2	—	2	—	1	2	3	1	4	7	6	6	3	—	1	—	—	25	18	43			
Psychoses aliae et male definitae	—	—	—	—	2	—	—	2	—	2	2	1	3	—	—	1	—	2	2	—	—	—	—	—	1	9	9	18			
Non insani	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89	137	89	137	226		
I alt Total	22	18	33	35	67	41	79	76	71	76	70	62	54	76	40	77	85	125	71	78	53	38	11	20	100	152	756	874	1630		

Tabell VI. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus etter sykdommens varighet ved innleggingen 1956.

First admissions to mental hospitals by duration of disease.

	I alt Total	Varighet i hele år Duration in years																		
		0		1		2		3		4		5—9		10—14		15 og over		Ukjent ¹ Unknown		
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
Sinnssykehus																				
<i>Mental hospitals</i>																				
Gaustad	86	93	55	35	3	10	5	5	3	4	2	9	4	5	2	9	—	6	12	10
Eg	42	41	21	23	4	5	1	1	3	1	1	2	5	2	—	1	1	6	5	
Rotvoll	23	37	11	18	3	5	2	4	—	1	—	—	2	3	—	—	1	1	4	5
Rønvik	91	93	41	30	7	10	3	4	3	4	3	—	3	8	1	1	4	1	26	35
Reitgjerdet	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kriminalasylet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dikemark	37	86	9	13	4	6	5	10	4	5	2	3	2	16	3	7	1	8	7	18
Veum	21	33	12	17	4	4	—	2	1	1	1	3	1	3	—	1	2	—	—	2
Blakstad	46	39	23	19	6	5	5	4	3	2	1	4	3	2	—	1	5	1	—	1
Sanderud	27	32	18	21	2	2	2	3	1	2	—	2	2	—	1	2	1	—	—	—
Presteseter	31	27	16	11	2	3	3	2	4	1	1	3	2	3	—	1	3	3	—	—
Lierasylet	68	74	26	18	6	6	7	4	3	4	4	3	6	9	2	2	5	8	9	20
Faret	28	25	15	13	2	2	3	4	1	1	2	—	3	1	—	2	1	2	1	—
Dale	41	37	19	13	4	4	1	1	1	2	1	3	5	3	2	1	6	6	2	4
Valen	52	36	25	14	4	4	3	4	—	2	2	1	8	4	1	2	4	4	5	1
Neevengården	74	61	22	15	7	4	10	7	5	6	4	3	8	11	2	6	9	6	7	3
Rosenberg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Opdøl	23	29	5	7	6	4	2	4	—	4	—	1	5	4	2	1	2	2	1	2
Østmarka	18	19	10	13	1	4	1	1	2	1	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—
Oslo hospital	—	47	—	8	—	3	—	3	—	3	—	2	—	1	—	2	—	4	—	21
Dedichens klinikk	47	65	11	20	3	7	5	3	2	3	1	—	1	3	4	2	—	2	20	25
Dr. Martens sykeh.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt Total	756	874	339	308	69	88	58	66	36	47	25	39	61	78	21	41	46	55	101	152

Diagnose

Diagnosis

Idiotia et psychosis ex imbecillitate	5	14	5	3	2	3	1	2	2	1	1	5	2	1	15	8	1	—
Psychosis ex constitutione	131	138	21	31	17	26	10	12	4	13	14	24	3	11	3	13	2	3
Psychosis manico-melancholica	48	44	5	11	3	4	3	5	4	2	5	6	3	3	3	8	3	4
Schizophrenia	71	51	26	21	19	18	11	15	9	16	26	23	8	14	19	18	5	4
Psychoses symptomaticeae	14	8	1	4	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—
Psychosis epileptica	3	1	—	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	3	3	1	—	—
Psychosis alcoholica	7	—	—	2	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—
Psychosis syphilogenes	3	—	1	—	2	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—
Psychosis ex involutione et senio	35	38	9	13	11	10	7	12	4	3	9	15	3	8	3	3	2	3
Psychosis ex vitio cerebri	13	10	1	1	1	3	3	—	2	1	4	2	1	—	—	1	—	—
Psychoses aliae et male definitae	8	4	—	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1
Non insani	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89	138	

¹ I denne rubrikk er også tatt med de ikke sinnessyke.

Tabell VII. Pasienter lagt inn for første gang på sinnspsykehus etter diagnoser og sivilstand 1956.

First admissions to mental hospitals by diagnosis and marital status.

Diagnose <i>Diagnosis</i>	Ugifte <i>Single</i>		Giftet <i>Married</i>		Enkemann og enker <i>Widowed</i>		Separerte og skilte <i>Separated and divorced</i>		I alt <i>Total</i>				
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	I alt		
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	31	27	3	9	—	—	—	—	1	34	37	71	
av disse ¹ of which: Kryptogenetiske	7	3	—	1	—	—	—	—	—	7	4	11	
Med grovere hjerneskader	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kretiner og mongoloide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Psychosis ex constitutione	96	90	91	137	9	25	9	19	205	271	476		
av disse ¹ of which: Paranoiske	12	12	21	24	1	6	2	4	36	46	82		
Depressive	24	18	20	34	5	3	2	1	51	56	107		
Hysteriforme	5	10	3	15	—	—	—	4	8	29	37		
Psychosis manico-melancholica	16	59	52	20	7	7	2	1	77	87	164		
av disse ¹ of which: Melankoli	3	34	20	11	3	5	—	—	26	50	76		
Mani og sirkulære former	4	3	7	—	—	1	1	—	12	4	16		
Konstitusjonell oppstemhet resp. depresjon	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1		
Schizophrenia	160	98	29	64	1	7	4	11	194	180	374		
Psychoses symptomatice	5	4	9	9	2	2	—	1	16	16	32		
av disse ¹ of which: Ved infeksjoner	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	2		
Ved intoksikasjoner	2	—	1	2	1	—	—	—	4	2	6		
Ved endokrine forstyrrelser	—	1	1	2	—	—	—	—	1	3	4		
Ved almensykdommer	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2		
Psychosis epileptica	7	5	—	1	—	—	—	—	2	7	8	15	
Psychosis alcoholica	3	—	4	—	—	1	2	2	9	3	12		
Psychosis syphilogenes	3	2	5	—	—	1	—	—	8	3	11		
Psychosis ex involutione et senio	24	32	40	39	16	31	3	3	83	105	188		
av disse ¹ of which: Vasculære former	—	5	—	1	1	1	—	—	2	7	9		
Parenchymatøse former	9	4	15	7	1	3	—	1	25	15	40		
Psychosis ex vicio cerebri	8	4	14	8	3	4	—	2	25	18	43		
av disse ¹ of which: Encefalittiske	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1		
Traumatiske	3	1	3	—	—	—	—	—	6	1	7		
Andre	—	—	2	3	—	1	—	—	2	4	6		
Psychoses aliae et male definitae	4	1	2	6	2	1	1	1	9	9	18		
Non insani	35	46	46	73	—	6	8	12	89	137	226		
av disse ¹ of which: Psykopatia	8	8	3	1	—	1	3	3	14	13	27		
Observatio	5	2	1	3	—	—	1	—	7	5	12		
Neurosis	18	20	28	59	—	2	—	7	46	88	134		
Narkomania	1	4	8	3	—	1	3	—	12	8	20		
Imbecillitas	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	2		
Andre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
	I alt	Total	392	368	295	366	40	85	29	55	756	874	1 630

¹ For flere pasienter er diagnosen ikke nærmere oppgitt.

Tabell VIII. Hjemstavn for pasienter lagt inn for første gang på sinnessykehus 1956.

First admissions to mental hospitals by residence of patient.

¹ Rural districts. ² Towns. ³ Foreign countries: Sweden, Denmark, other countries. ⁴ Without residence. ⁵ Unknown residence.

Tabell IX. Pasienter lagt inn for første gang på sinnessykehus etter tidligere levevei 1956.

First admissions to mental hospitals by economic activity of patient.

Levevei <i>Economic activity</i>	I alt <i>Total</i>	Av disse <i>Of which</i>	Personer med egen livs- stilling <i>Persons economically active</i>	Forsørgede <i>Private assistance</i>						
				Hus- truer <i>House- wives</i>	Barn under 15 år <i>Child- ren under 15 years</i>	Andre familie- med- lemmer <i>Other family mem- bers</i>				
				M. <i>M.</i>	K. <i>K.</i>	M. <i>M.</i>	K. <i>K.</i>			
1. Jord-, skog- og hagebrukere	224	118	106	105	4	80	1	-	12	22
2. Arbeidere ved jord-, skog- og hagebruk	121	89	32	89	12	19	-	-	-	1
3. Fiskere og fangstmenn	83	54	29	53	-	27	-	-	1	2
4. Selvstendig næringsdrivende ...	47	19	28	19	6	21	-	-	-	1
5. Håndverkere	134	69	65	69	13	49	-	1	-	2
6. Industri- og anleggssarbeidere ...	329	187	142	187	36	98	-	-	-	8
7. Sjøfart: skipsførere, styrmenn, maskinister o. l.	21	11	10	11	-	10	-	-	-	-
8. Sjøfart: matroser, fyrbøtere o. l.	60	45	15	45	4	11	-	-	-	-
9. Alm. landtransp.: arb. ved post, telegraf, telef., jernbane etc.	77	25	52	25	9	42	-	-	-	1
10. Andre arb. (ikke ved jordbruk, hotell- og kafédrift)	29	16	13	16	-	12	-	-	-	1
11. Høyere private funksjonærer ...	23	7	16	6	-	15	-	-	1	1
12. Lavere private funksjonærer ...	116	42	74	41	50	21	-	1	1	2
13. Høyere offentlige funksjonærer..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Lavere offentlige funksjonærer .	14	8	6	8	2	4	-	-	-	-
15. Advokater, leger, arkitekter, in- geniorer, lærere ved univers. og høyere skoler etc.	35	14	21	12	2	18	-	-	2	1
16. Lærere ved folkeskolen	13	3	10	2	7	-	-	-	1	3
17. Kunstnere, journalister o. l.	8	1	7	1	3	4	-	-	-	-
18. Annen immateriell virksomhet .	16	4	12	4	4	7	-	-	-	1
19. Jordmødre, sykepleiersker o l. .	19	1	18	1	17	1	-	-	-	-
20. Huslig arbeid, arbeidere ved hotell- og kafédrift	173	6	167	6	164	2	-	1	-	-
21. Formuesinntekt, pensjon	18	6	12	5	10	2	-	-	1	-
22. Skolelever, studenter o. l.	15	12	3	12	2	1	-	-	-	-
23. Offentlig og veldedig forsørgede.	29	11	18	11	18	-	-	-	-	-
24. Løsgjengere uten normalt erverv.	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-
25. Uoppgitt eller utilstrekkelig angitt	25	7	18	5	6	11	-	-	2	1
I alt Total	1 630	756	874	734	369	455	1	3	21	47

1, 2. Agriculture, forestry and horticulture. 3. Fishing, whaling and sealing. 4. Employers.
 5. Artisans. 6. Workers in manufacturing and construction. 7, 8. Shipping. 9. Other transport.
 10. Other workers. 11.—14. Salaried employees. 15.—18. Professional services. 19. Midwives,
 nurses etc. 20. Domestic service. 21. Income from capital and pensions. 22. Students etc. 23. Assi-
 stance from government or charitable institutions. 24. Persons without occupation. 25. Unknown.

Tabell X. Gjeninnlegginger 1956. Readmissions.

I. Alle pasienter etter siste utskrivningsår. All patients by year of discharge.

Diagnose Diagnosis	Utskrevet siste gang Discharged the last time												I alt Total														
	1956		1955		1954		1953		1952		1951		1950		1949		1948		1947		1946 og for		Ukjent Unknown				
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.			
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	5	10	8	14	2	3	1	4	1	3	1	2	2	2	1	—	—	2	1	—	5	7	—	1	27	48	75
Psychosis ex constitutione.....	51	71	43	74	14	26	16	25	7	16	7	11	4	10	4	5	1	5	1	5	11	25	2	3	161	276	437
Psychosis manico-melancholica	19	42	23	45	14	12	7	8	4	13	6	5	1	8	3	8	2	2	1	2	12	16	1	1	93	162	255
Schizophrenia	60	57	82	77	41	38	21	14	18	19	9	11	14	10	10	6	7	—	6	—	38	37	1	3	307	272	579
Psychoses symptomaticae	1	4	1	1	—	1	—	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	12	14
Psychosis epileptica	2	6	2	2	1	—	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	8	10	18
Psychosis alcoholica	2	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	7	3	10
Psychosis syphilogenes	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	5	1	6
Psychosis ex involutione et senio	5	14	2	7	1	7	1	1	1	5	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	4	6	—	14	43	57
Psychosis ex vitio cerebri	2	3	2	2	—	2	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	9	8	17	
Psychoses aliae et male definitae	—	3	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	5	6	
Non insani	10	25	9	16	7	10	2	3	1	2	2	3	—	6	—	1	1	—	2	—	3	4	1	1	38	71	109
I alt Total	158	237	176	238	82	99	50	59	32	60	26	35	23	36	20	20	12	11	11	7	77	100	5	9	672	911	1583

II. Pasienter som har vært utenfor sinnsykehus under 1 år, etter varigheten i måneder.

Patients living outside hospital under 1 year, by duration of stay in months.

Diagnose Diagnosis	0												I alt Total														
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.													
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	1	—	1	4	—	3	3	6	—	1	1	2	1	1	2	1	1	1	—	—	1	—	—	11	20	31	
Psychosis ex constitutione.....	9	10	10	17	11	13	5	8	7	12	8	13	7	11	6	10	2	10	5	7	4	6	6	5	80	122	202
Psychosis manico-melancholica	5	8	3	14	3	6	3	7	4	11	4	5	4	6	1	1	—	7	3	—	1	3	—	1	31	69	100
Schizophrenia	10	8	10	14	14	12	16	5	12	16	10	4	7	8	6	8	7	10	9	6	6	11	7	5	114	107	221
Psychoses symptomaticae	—	1	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2	5	7
Psychosis epileptica	1	1	—	2	—	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	4	7	11	
Psychosis alcoholica	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	3	2	5	
Psychosis syphilogenes	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	
Psychosis ex involutione et senio	—	7	1	2	2	2	—	1	—	1	—	—	—	1	2	1	—	—	2	1	—	2	—	—	7	18	25
Psychosis ex vitio cerebri	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	1	—	4	5	9
Psychoses aliae et male definitae	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	
Non insani	4	12	1	1	1	5	2	4	2	3	1	—	—	2	1	1	—	2	—	3	1	1	2	1	15	35	50
I alt Total	31	47	29	56	32	43	31	32	27	46	24	27	20	30	20	23	10	33	20	18	14	26	16	12	274	393	667

Tabell XI. Direkte utskrivninger og dødsfall. 1956.
Discharges and deaths.

	Direkte utskrivninger <i>Direct discharges</i>												Døde <i>Deaths</i>						
	Forpleid etter lov av 5/6-1925								Forpleid for privat regning eller for forsorgsvesenets regning										
	Til eget hjem, slekt- ninger ¹		Til andre private ²		Til sykehus, pleiehjem, fengsler, gammelhjem ³		I alt Total		Til eget hjem, slekt- ninger ¹		Til andre private ²		Til sykehus, pleiehjem, fengsler, gammelhjem ³		I alt Total				
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.			
Gaustad	2	2	21	23	12	12	35	37	111	111	1	3	3	8	116	122	8	9	
Eg	4	3	12	8	19	—	35	11	42	52	—	1	2	5	44	58	10	12	
Rotvoll	6	3	2	—	8	—	16	3	35	62	—	—	—	3	35	65	4	8	
Rønvik	12	16	10	2	15	6	37	24	122	136	—	1	4	2	126	139	9	5	
Reitgjerdet	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	5	—
Kriminalasylet	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dikemark	7	6	13	17	32	62	52	85	38	126	—	1	7	12	45	139	20	21	
Veum	—	—	11	2	1	—	12	2	15	43	—	—	2	2	18	45	10	9	
Blakstad	2	—	12	—	2	6	16	6	40	58	1	1	2	5	43	64	11	14	
Sanderud	—	2	—	1	—	—	—	3	39	52	—	1	11	8	50	61	6	3	
Presteseter	5	5	6	1	2	1	13	7	22	22	—	—	3	3	3	25	8	4	
Lierasylet	—	3	2	12	7	16	9	31	77	118	1	3	3	8	81	129	18	27	
Faret	—	2	—	2	—	4	—	8	38	32	1	—	—	2	39	34	4	6	
Dale	8	14	12	8	2	—	22	22	23	26	—	—	2	—	25	26	9	1	
Valen	5	19	4	6	3	—	12	25	81	64	—	1	3	1	84	66	9	7	
Neevengården	4	6	4	19	29	32	37	57	100	69	—	—	5	11	105	80	12	14	
Rosenberg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	
Opdøl	3	3	2	—	1	—	6	3	20	34	—	—	4	1	24	35	7	4	
Østmarka	3	1	1	1	2	5	6	7	27	44	—	—	—	1	27	45	5	1	
Oslo hospital	—	—	—	2	—	1	—	3	—	47	—	1	—	4	—	52	—	9	
Dedichens klinikk	1	3	5	1	2	3	8	7	53	90	—	2	1	3	54	96	5	—	
Dr. Martens sykehus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	
I alt Total	62	88	117	105	139	148	318	341	885	1186	4	15	56	80	947	1282	161	155	
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	4	5	15	16	11	17	30	38	11	29	1	—	2	2	14	31	7	11	
Psychosis ex constitutione	7	18	11	18	13	16	31	52	316	432	1	4	7	27	324	463	14	15	
Psychosis manico-melancholica	3	6	4	5	3	6	10	17	131	191	1	1	5	8	137	200	11	7	
Schizophrenia	43	53	74	58	83	73	200	184	259	260	1	7	14	13	274	280	55	44	
Psychoses symptomaticae	—	—	—	—	1	1	1	1	12	21	—	—	6	1	18	22	3	3	
Psychosis epileptica	—	—	1	2	3	—	4	2	5	11	—	1	1	1	1	6	13	5	
Psychosis alcoholica	1	—	3	—	1	1	5	1	15	4	—	—	4	—	21	4	2	—	
Psychosis syphilogenes	—	—	—	1	—	—	—	1	3	1	—	—	1	—	4	1	3	1	
Psychosis ex involutione et senio	3	3	4	3	14	26	21	32	15	36	—	2	8	16	23	54	53	56	
Psychosis ex vitio cerebri	1	1	1	1	5	6	7	8	11	8	—	—	—	5	11	13	6	11	
Psychoses aliae et male definitae	—	—	1	1	1	1	2	2	9	10	—	—	1	—	10	10	1	2	
Non insani	—	2	3	—	4	1	7	3	98	183	—	—	7	7	105	191	1	1	

¹ To own families, relatives. ² To other families. ³ To hospitals, prisons etc. ⁴ I summen er tatt med 2 menn og 1 kvinne som er rømt, 1 mann fra Gaustad og 1 mann fra Veum og 1 kvinne fra Dr. Dedichens klinikk under følgende diagnoser: 2 menn under gruppen Psychosis alcoholica og 1 kvinne under gruppen Non insani.

Tabell XII. Direkte utskrivninger etter sinnessykehus og etter behandlingens varighet og utfall. 1956.
Discharges by hospital, duration and result of treatment.

Sinnssykehus Mental hospitals	Behandlingens varighet Duration of treatment																							Utskrevet som ¹																	
	Måneder Months														År Years																										
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23																	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23																	
Gaustad	20	30	45	42	28	13	16	12	8	10	3	2	5	6	3	5	-	2	1	3	2	3	1	1	229	32	9	3	2	1	3	1	2	2	11	5	4	6	310	154	156
Eg	2	5	12	25	13	11	3	7	2	6	3	3	2	2	4	1	2	1	1	-	1	-	1	-	92	14	10	7	5	2	2	5	1	1	4	3	1	1	148	80	68
Rotvoll	23	21	18	11	9	5	2	1	2	1	-	-	-	-	3	-	1	1	-	1	-	1	-	93	6	9	5	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	119	34	85	
Rønvik	44	105	57	29	10	8	7	1	6	3	2	2	1	2	2	1	2	-	1	1	3	-	-	1	274	13	8	7	6	2	4	5	2	2	1	1	1	1	326	132	194
Reitgjerdet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3					
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1					
Dikemark	27	26	25	25	31	18	12	13	5	10	4	8	3	5	4	5	1	4	3	1	2	3	3	-	204	34	11	9	7	7	9	8	3	3	9	3	6	8	321	160	161
Veum	6	15	11	12	4	2	4	3	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	63	-	4	1	1	-	2	1	-	2	1	2	-	-	77	34	43
Blakstad	5	22	23	14	12	8	5	4	1	2	3	2	3	-	2	1	1	-	1	1	2	-	-	101	12	2	2	-	4	2	1	1	-	3	1	-	129	58	71		
Sanderud	12	23	11	9	12	9	7	3	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	92	3	6	4	1	-	2	1	-	1	1	2	3	114	36	78		
Presteseter	2	4	11	8	7	6	1	3	-	1	3	-	2	2	-	1	1	2	2	1	-	-	-	46	12	4	2	2	1	2	-	1	-	1	1	1	1	70	41	29	
Lierasylet	19	30	42	31	20	14	9	7	8	6	3	3	2	-	4	1	4	2	3	1	-	3	1	1	192	22	8	3	7	4	-	-	1	1	8	2	2	-	250	141	109
Faret	5	12	17	16	7	5	4	1	2	2	-	1	2	-	1	1	1	-	1	-	-	1	-	72	6	1	-	1	-	-	-	-	1	1	1	-	81	34	47		
Dale	6	11	8	8	8	8	5	-	1	4	-	3	3	-	1	-	-	1	-	-	1	-	1	1	62	8	6	2	5	1	2	3	1	1	2	1	-	1	95	64	31
Valen	17	46	29	36	13	8	1	-	7	1	5	6	3	3	1	1	1	-	1	-	1	-	1	1	169	13	1	2	-	-	-	-	-	1	1	1	-	187	51	136	
Neevengården	33	35	34	38	21	16	21	15	10	3	5	4	5	2	3	2	3	-	2	1	3	-	-	235	21	5	2	2	5	1	1	3	-	2	-	2	-	279	119	160	
Rosenberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	3	-	-				
Opdøl	7	6	9	8	5	7	1	1	1	1	-	3	1	-	-	-	-	2	-	1	-	1	-	1	49	6	2	4	3	-	-	-	-	1	2	1	-	68	18	50	
Østmarka	4	21	11	5	6	6	4	7	4	1	-	1	-	1	1	1	1	2	1	-	-	1	70	8	2	1	1	-	-	1	-	2	-	-	85	32	53				
Oslo hospital ..	15	12	8	5	2	5	3	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	55	6	49					
Dedichens klinikkk	20	29	23	19	19	14	7	1	2	3	2	3	1	4	1	-	1	1	-	1	1	-	-	146	13	3	1	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	165	25	140	
Dr.Martenssykeh..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-					
I alt Total	267	453	394	341	227	163	112	86	62	57	36	43	37	23	29	21	18	21	17	13	13	16	9	9	2241	226	94	55	44	29	27	27	18	14	51	22	18	22	2888	1225	1663

¹ Discharged as.

Tabell XIII. Direkte utskrivninger etter diagnoser og etter behandlingens varighet og utfall. 1956.
Discharges by diagnosis, duration and result of treatment.

Diagnose <i>Diagnosis</i>	Behandlingens varighet <i>Duration of treatment</i>																											Utskrevet som ¹ simssyk insane ikke simssyk not insane														
	Måneder <i>Months</i>													År <i>Years</i>																												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10—14	15—19	20—24	25+				
Idiotia et psychosis ex imbecillitate ...	6	11	11	10	7	5	4	1	1	1	—	—	2	1	—	3	3	2	2	—	—	1	2	1	57	17	8	4	6	5	2	2	1	3	6	1	—	1	113	84	29	
Psychosis ex constitutione .	83	157	156	132	61	56	43	23	21	14	10	12	9	4	5	6	2	6	6	5	4	5	2	2	768	56	18	10	4	5	2	2	1	—	3	—	1	—	870	193	677	
Psychosis manico-melancholica	46	102	58	51	27	14	9	12	6	2	3	2	2	1	—	2	1	3	1	1	1	2	1	1	332	16	5	3	2	—	3	1	—	—	2	—	—	—	364	60	304	
Schizophrenia ..	22	68	74	82	80	58	44	33	25	32	14	21	16	14	21	7	11	10	5	5	6	5	3	4	553	107	54	28	24	15	18	21	14	10	36	20	17	21	938	725	213	
Psychoses symptomaticeae	6	8	9	5	2	5	2	—	2	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	5	37
Psychosis epileptica	6	1	7	1	—	2	—	—	1	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	1	1	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	25	10	15	
Psychosis alcoholica	3	3	7	4	2	1	—	2	—	2	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	31	15	16	
Psychosis syphilogenes .	—	—	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	6	3	3	
Psychosis ex involutioне et senio	10	18	14	18	16	6	1	3	2	2	4	2	4	1	—	1	1	—	3	—	1	1	1	1	96	14	4	7	5	2	1	—	1	—	—	—	—	130	94	36		
Psychosis ex vitio cerebri ..	3	8	2	6	3	2	—	3	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	2	—	1	1	2	1	—	1	1	1	—	—	39	24	15		
Psychoses aliae et male definitae	6	3	3	2	4	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	21	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	24	12	12	
Non insani	76	74	51	28	25	12	9	9	3	2	1	3	3	—	2	1	—	—	2	1	1	—	—	293	10	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	306	—	306			
I alt Total	267	453	394	341	227	163	112	86	62	57	36	43	37	23	29	21	18	21	17	13	13	16	9	9	2241	226	94	55	44	29	27	27	18	14	51	22	18	22	2888	1225	1663	

¹ Discharged as.

Tabell XIV. Pasienter døde på sinnssykehus.
Deaths in mental hospitals by

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Nr. i den forkort. intern. nomen- klatur av 1948 ² <i>Abbrevi- ated list of 50 causes (B-list) of 1948</i>	Av disse <i>Of which</i>	Sinnssykehus ¹										Mental					
			I alt	M.	K.	Gaustad	Eg	Rotvoll	Rønvik	Reitgjerdet	Kriminalasylet	Dikemark	Veum	Blakstad	Sanderud	Presterøy	Lierasylet	Faret
Tuberkulose i åndedrettsorganene <i>Tuberculosis of respiratory system</i>	B. 1	14	9	5	2	1	-	-	-	-	-	2	3	-	-	-	1	1
Syfilis <i>Syphilis and its sequelae</i>	» 3	6	5	1	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Skarlagensfeber og streptokokkangina <i>Scarlet fever and streptococcal sore throat</i>	» 7	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Andre infeksjonssykdommer <i>All other diseases classified as infective and parasitic</i>	» 17	3	1	2	-	2	-	1	1	1	1	-	-	1	-	-	-	-
Ondartede svulster <i>Malignant neoplasm</i>	» 18	29	12	17	1	2	1	1	1	1	-	-	2	3	1	7	-	-
Ikke maligne svulster og svulster uoppgitt om ond- eller godartet <i>Neoplasms, benign or of unspecified nature</i>	» 19	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Sukkersyke <i>Diabetes mellitus</i>	» 20	4	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Anemier <i>Anaemias</i>	» 21	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Karlesjoner i sentralnervesystemet <i>Vascular lesions affecting central nervous system</i>	» 22	57	25	32	2	6	2	1	-	-	9	2	15	-	1	4	3	-
Kronisk revmatisk hjertesykdom <i>Chronic rheumatic heart disease</i>	» 25	5	2	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arteriosklerotisk og degenerativ hjertesykdom <i>Arteriosclerotic and degenerative heart disease</i>	» 26	47	24	23	2	3	1	2	2	-	-	10	5	2	2	1	8	1
Andre hjertesykdommer <i>Other diseases of heart</i>	» 27	7	4	3	-	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-
Hypertension med hjertesykdom <i>Hypertension with heart disease</i>	» 28	9	3	6	-	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Hypertension uten hjertesykdom <i>Hypertension without mention of heart</i>	» 29	4	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Lungebetennelse <i>Pneumonia</i>	» 31	41	18	23	2	3	2	-	1	-	8	2	1	-	3	5	-	-
Bronkitt <i>Bronchitis</i>	» 32	1	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Sår i mage og tolvfingertarm <i>Ulcer of stomach and duodenum</i>	» 33	3	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
Blindtarmsbetennelse <i>Appendicitis</i>	» 34	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Brokk og tarmslyng <i>Intestinal obstruction and hernia</i>	» 35	2	1	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Akutt og kron. magetarmkatarr <i>Gastritis, duodenitis, enteritis and colitis</i>	» 36	5	2	3	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-
Nefritt og nefrose <i>Nephritis and nephrosis</i>	» 38	2	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Prostatahypertrofi <i>Hyperplasia of prostate</i>	» 39	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Komplik. ved svangerskap, fødsel og barselseng <i>Complic. of pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	» 40	1	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Psykoser, åndssvakhet <i>Psychoses, mental deficiency</i>	20	11	9	2	-	1	3	-	-	1	-	-	4	2	3	-	-	-
Sykdommer i arteriene <i>Diseases of arteries</i>	6	2	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-
Sykdommer i åndedrettsorganene (unnt. influensa, lungebetennelse og bronkitt) <i>Other diseases of respiratory system</i>	» 46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Alle andre sykdommer <i>All other diseases</i>	24	14	10	2	1	-	-	1	-	-	1	-	2	4	1	3	4	-
Skader og ulykker <i>Accidents and violence</i>	» 47-48	9	5	4	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-
Selvmord og mord <i>Suicide and homicide</i>	» 49-50	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-
Ubestemte tilstanner, symptomer eller uoppgitt dødsårsak <i>Ill-defined and unknown causes</i>	» 45	5	5	-	-	-	-	3	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
	I alt Total	316	161	155	17	22	12	14	5	-	41	19	25	9	12	45	10	

¹ Fordeling etter sinnssykehus og kjønn, se tabell XI. *Distribution by hospital and sex, see table XI.*

² Nummer for årsaker som ikke har forekommet i 1956 er ikke ført opp. *Number under which no causes are*

Dødsårsaker og alder. 1956.*causes of death and age.*

hospitals		Alder = fylte år Age = complete years																		Nr. i den forkort. intern. nomen- klatur av 1948 ^a																						
		Dale		Rosenberg		Neevengårdene		Opdøl		Østmarka		Oslo hospital		Dedichens klinik		Dr. Martenssykeh.		Under 15 år years		15–19 år years		20–24 år years		25–29 år years		30–34 år years		35–39 år years		40–44 år years		45–49 år years		50–59 år years		60–69 år years		70–79 år years		80 år og over		Uoppgett Unknown
2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	B. 1 » 3										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 7										
2	2	1	3	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 17 » 18										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 19 » 20 » 21										
1	1	4	1	—	2	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 22										
—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 25										
1	1	1	4	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 26										
1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 27										
—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 28										
—	2	3	5	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 29										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 31										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 32										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 33										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 34										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 35										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 36										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 38										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 39										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 40										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 46										
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 47-48										
—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 49-50										
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 45										
10	16	26	—11	6	9	5	2	—	—	—	1	—	2	1	4	4	4	3	7	5	10	6	23	25	37	28	52	49	21	34	—	» 45										

classified in 1956 are omitted.

Tabell XV. Arbeidsvirksomheten i 1956.

Number of patients at work.

Sinnssykehus Mental hospitals	Gjennomsnittlig daglig antall arbeidende Average number of patients at work			Prosent av middelbeleget Per cent of patient population		Gjennomsnittlig daglig antall arbeidende ved forskjellig slags arbeid																
						Utearbeid		Hjelper til ved asylets drift ellers		Hjelper til bare på sitt eget rom		Håndverk, håndarbeid		Enklere mekanisk beskjef- tigelse		Kontor- arbeid		Annet arbeid				
	M.	K.	I alt Total	M.	K.	I alt Total	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
Gaustad	225	249	474	76	74	75	43	4	25	89	-	-	84	147	36	9	1	-	36	-		
Eg	111	123	234	50	56	53	27	2	69	53	-	-	15	68	-	-	-	-	-	-		
Rotvoll	75	67	142	36	37	36	20	0	49	27	-	-	6	36	-	-	-	-	-	4		
Reitgjerdet	81	-	81	37	-	37	24	-	27	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-		
Kriminalasylet.....	12	-	12	42	-	42	-	-	2	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-		
Dikemark	177	310	487	45	68	57	43	3	65	67	-	-	66	239	-	-	-	-	3	1		
Blakstad	116	113	229	53	71	60	53	2	42	56	-	-	19	54	-	-	1	-	1	1		
Sanderud	144	114	258	55	58	56	36	-	42	35	-	-	66	79	-	-	-	-	-	-		
Presteseter	69	45	114	38	27	33	18	2	14	20	-	-	36	23	-	-	-	-	1	-		
Lierasylet	177	177	354	44	53	48	75	3	54	33	-	-	46	141	2	-	-	-	-	-		
Faret	129	105	234	80	70	75	44	-	47	34	-	-	38	71	-	-	-	-	-	-		
Dale.....	114	131	245	39	47	43	22	2	69	51	-	1	12	65	5	12	-	-	6	-		
Valen.....	216	143	359	75	72	73	105	1	41	15	-	-	44	127	26	-	-	-	-	-		
Rosenberg	47	-	47	34	-	34	6	-	24	-	-	-	12	-	-	-	1	-	4	-		
Opdøl	140	137	277	75	76	75	51	1	26	23	-	-	62	104	-	-	-	-	1	9		
Østmarka	72	85	157	43	52	48	29	-	13	11	-	-	30	74	-	-	-	-	-	-		
Oslo hospital	-	40	40	-	35	35	-	-	-	11	-	-	7	-	20	-	2	-	-	-		
Dedichens klinikk	34	31	65	51	43	47	24	4	5	3	-	-	12	4	10	-	-	-	1	2		
Dr. Martens sykehus	20	15	35	36	38	37	-	-	18	6	-	-	2	9	-	-	-	-	-	-		
I alt Total	1959	1885	3844	52	58	55	620	24	632	534	-	20	582	1267	69	23	3	-	53	17		

Tabell XVI. Bruk av mekaniske tvangsmidler og isolasjon i 1956.

Use of coercive means and isolation.

3

Sinnssykehus <i>Mental hospitals</i>	Mekaniske tvangsmidler <i>Coercive means</i>						Isolasjon <i>Isolation</i>						Dager pr. 10 000 forpleinings- dager		
	Pasienter Number		Hele dager	Enkelte timer (under 12)	Timer i alt	Timer pr. 10 000 for- pleiningst.	Pasienter Number		Hvorfor isolert						
	M.	K.			1 dag = 12 timer	M.	K.	Uro etc.	Røm- melyst	Sikker- hets- hensyn	Eget ønske	Andre indika- sjoner			
Gaustad	-	-	-	-	-	-	72	50	122	-	-	-	-	666	62
Eg	10	30	1 374	39 896	56 384	292	18	14	32	-	-	-	-	1 222	76
Røtvoll	34	5	2 354	26	28 274	165	10	3	10	3	-	-	-	345	24
Rønvik	25	25	2 996	3 560	39 512	264	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reitgjerdet	30	-	5 138	17 575	79 231	834	7	-	5	-	-	-	2	1 395	176
Kriminalasylet.....	-	-	-	-	-	-	8	-	2	-	2	4	-	2 132	2 019
Dikemark	43	13	24 260	14 264	305 384	819	2	6	2	6	-	-	-	769	25
Veum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blakstad	19	13	1 034	403	12 811	77	22	16	38	-	-	-	-	3 103	224
Sanderud	35	32	5 323	14 525	78 401	390	4	-	4	-	-	-	-	328	20
Presteseter	28	37	5 445	665	66 005	430	11	21	31	-	-	-	1	3 351	262
Lierasylet	26	60	3 554	142 923	185 571	574	1	-	1	-	-	-	-	154	6
Faret	20	4	893	-	10 716	79	-	7	7	-	-	-	-	1 242	109
Dale.....	13	31	6 401	13	76 825	307	5	-	5	-	-	-	-	1 229	59
Valen.....	1	-	103	1 419	2 655	12	3	9	12	-	-	-	-	628	35
Neevengården	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rosenberg	-	-	-	-	-	-	4	-	4	-	-	-	-	863	173
Opdøl	-	-	-	-	-	-	34	16	-	-	-	-	50	3 683	275
Østmarka	25	44	5 446	84 093	149 445	1 038	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oslo hospital	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	14	1 032	249
Dedichens klinikk ..	10	-	-	13 134	13 134	215	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dr. Martens sykehus	6	4	1 510	-	18 120	435	1	2	3	-	-	-	-	104	30
I alt Total	325	298	65 831	332 496	1 122 468	5 931	202	158	278	9	2	4	67	22 246	3 824

33

Tabell XVII. Utdrag av*Abstract of*

	Gaustad		Eg		Rotvoll		Rønvik		Reitgjerdet	
	I alt	Pr. forplei-ningdag ¹								
	Kr.	Kr.								
Ordinære utgifter: <i>Ordinary expenditures:</i>										
Lønninger	2962976	12,77	2035311	12,58	1614488	11,40	1384772	11,07	1134024	14,14
Kosthold.....	767 256	3,31	579 929	3,58	411 795	2,91	369 562	2,95	281 494	3,51
Sykes atspredelse, flidsbelønninger, bibliotek....	40 000	0,17	25 833	0,16	16 731	0,12	11 902	0,09	15 437	0,19
Vedlikehold av bygninger etc.	147 170	0,63	79 097	0,49	75 786	0,54	35 950	0,29	60 762	0,76
Inventar	106 283	0,46	67 135	0,41	61 867	0,44	31 248	0,25	41 929	0,52
Lys og brensel	312 286	1,35	202 727	1,25	220 253	1,56	182 653	1,46	75 121	0,94
Medisinske fornødenheter ..	90 944	0,39	46 870	0,29	28 970	0,20	61 477	0,49	21 902	0,27
Kontorutgifter	20 942	0,09	11 356	0,07	11 178	0,08	8 607	0,07	10 458	0,13
Vask og renhold	41 987	0,18	23 105	0,14	24 464	0,17	19 396	0,16	30 404	0,38
Kleshold og materialer til arbeidsvirksomheten....	155 478	0,67	89 631	0,56	63 433	0,45	54 736	0,43	61 713	0,77
Jordbruk, gartneri etc....	507 168	2,19	184 111	1,14	269 592	1,90	207 054	1,66	157 638	1,97
Andre utgifter	49 799	0,21	9 908	0,06	47 378	0,33	6 740	0,06	17 253	0,21
I alt Total	5202289	22,42	3355013	20,73	2845935	20,10	2374097	18,98	1908135	23,79
Inntekter (herunder ikke kurpenger): <i>Receipts:</i>										
Emolumenter	138 550	0,60	153 122	0,95	148 443	1,05	32 277	0,26	44 613	0,56
Kosthold.....	63 736	0,27	15 216	0,09	7 097	0,05	39 451	0,31	7 190	0,09
Jordbruk, gartneri etc....	451 609	1,95	176 768	1,09	293 403	2,07	209 754	1,67	173 320	2,16
Arbeidsvirksomheten	42 309	0,18	4 802	0,03	6 928	0,05	25 949	0,21	14 327	0,18
Andre inntekter.....	16 071	0,07	1 468	0,01	25 061	0,18	473	0,01	891	0,01
I alt Total	712 275	3,07	351 376	2,17	480 932	3,40	307 904	2,46	240 341	3,00
Ordinære utgifter, netto <i>Ordinary expenditures, net</i>										
	4490014	19,35	3003637	18,56	2365003	16,70	2066193	16,52	1667794	20,79
Pr. bespist individ pr. dag kom kostholdet på ca.		2,91		2,89		2,40		2,83		3,25

¹ Per board day.

regnskapene for 1955-56.

the accounts.

Kriminalasylet		Dikemark		Veum		Blakstad		Sanderud		Presteseter	
I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag	I alt	Pr. forplei- ningsdag
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
282 466 37 982	27,13 3,65	5 431 898 1 139 967	17,11 3,59	1 554 881 488 898	10,11 3,18	1 366 070 473 756	9,92 3,44	1 862 598 563 803	11,19 3,39	1 596 489 399 533	12,72 3,18
		61 853	0,20	15 339	0,10	25 044	0,18	22 284	0,13	14 677	0,12
4 241 2 235 15 458	0,41 0,21 1,49	350 000 219 524 712 600	1,10 0,69 2,25	70 204 55 947 202 335	0,45 0,36 1,32	146 314 83 079 173 073	1,06 0,60 1,26	73 033 91 723 199 275	0,44 0,55 1,20	69 575 85 983 153 512	0,55 0,69 1,22
		311 366	0,98	25 226	0,16	68 165	0,50	61 346	0,37	53 046	0,42
		32 252	0,10	12 000	0,08	29 642	0,22	11 809	0,07	18 216	0,15
3 852	0,37	88 353	0,28	22 675	0,15	35 800	0,26	29 916	0,18	33 438	0,27
10 807	1,03	206 343	0,65	64 052	0,42	93 538	0,68	181 317	1,09	69 943	0,55
		495 388	1,56	151 540	0,99	193 877	1,41	435 485	2,61	311 210	2,48
		175 527	0,55	47 029	0,31	83 099	0,60	4 026	0,02	22 720	0,18
357 041	34,29	9 225 071	29,06	2 710 126	17,63	2 771 457	20,13	3 536 615	21,24	2 828 342	22,53
3 804 — — 10 706	0,36 — — 1,03	98 588 180 770 504 475 37 605 19 485	0,31 0,57 1,59 0,12 0,06	107 896 8 465 205 359 9 166 2 820	0,70 0,05 1,34 0,06 0,02	95 406 1 772 243 327 14 334 17 012	0,69 0,01 1,77 0,10 0,12	146 886 — 435 485 42 625 6 019	0,88 — 2,61 0,26 0,04	162 825 4 679 323 734 — 7 739	1,30 0,04 2,58 — 0,06
14 510	1,39	840 923	2,65	333 706	2,17	371 851	2,69	631 015	3,79	498 977	3,98
342 531	32,90	8 384 148	26,41	2 376 420	15,46	2 399 606	17,44	2 905 600	17,45	2 329 365	18,55
	3,41		2,76		2,79		3,20		2,97		2,54

Tabell XVII (forts.). Utdrag av

	Liersasylet		Faret		Dale		Valen		Neevengården	
	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹
Ordinære utgifter: <i>Ordinary expenditures:</i>	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	3252212	12,24	1316296	11,59	2079042	9,96	1787666	10,13	1973770	11,19
Kosthold.....	814 148	3,06	359 028	3,16	679 831	3,29	565 576	3,20	741 345	4,20
Sykes atspredelse, flidsbelöningar, bibliotek	61 603	0,23	26 145	0,23	22 755	0,11	25 133	0,14	24 080	0,14
Vedlikehold av bygninger etc.	283 950	1,07	122 833	1,08	141 093	0,62	137 053	0,78	203 334	1,15
Inventar	145 576	0,55	76 591	0,67	116 801	0,55	124 760	0,71	91 796	0,52
Lys og brensel	418 031	1,57	114 346	1,01	259 201	1,25	154 566	0,88	182 760	1,04
Medisinske fornodenheter .	174 304	0,66	42 384	0,37	123 474	0,60	19 871	0,11	132 941	0,75
Kontorutgifter	36 448	0,14	12 752	0,11	23 385	0,12	24 935	0,14	17 297	0,10
Vask og renhold	58 719	0,22	18 631	0,17	32 254	0,15	25 934	0,15	36 833	0,21
Kleshold og materialer til arbeidsvirksomheten....	194 775	0,59	72 483	0,64	78 837	0,38	129 338	0,73	86 949	0,49
Jordbruk, gartneri etc....	299 217	1,13	168 946	1,49	184 629	0,89	268 414	1,52	81 356	0,46
Andre utgifter	82 876	0,31	147 994	1,30	15 434	0,07	40 811	0,23	24 291	0,14
I alt Total	5821859	21,77	2478429	21,82	3756736	17,99	3304057	18,72	3596752	20,39
Inntekter (herunder ikke kurpengør): <i>Receipts:</i>										
Emolumenter	241 101	0,91	102 604	0,90	195 855	0,93	53 790	0,31	173 879	0,99
Kosthold.....	-	-	-	-	10 161	0,05	116 086	0,65	-	-
Jordbruk, gartneri etc....	317 912	1,20	168 675	1,49	184 629	0,89	341 268	1,93	84 119	0,47
Arbeidsvirksomheten	12 788	0,05	9 070	0,08	7 075	0,04	54 458	0,31	-	-
Andre inntekter.....	19 890	0,07	2 182	0,02	9 613	0,04	46 922	0,27	10 506	0,06
I alt Total	591 691	2,23	282 531	2,49	407 333	1,95	612 524	3,47	268 504	1,52
Ordinære utgifter, netto <i>Ordinary expenditures, net</i>	5230168	19,54	2195898	19,33	3349403	16,04	2691533	15,25	3328248	18,87
Pr. bespist individ pr. dag kom kostholdet på ca. . .		2,84		2,83		2,70		2,12		3,40

¹ Per board day.

regnskapene for 1955-56.

Rosenberg		Opdøl		Østmarka		Oslo hospital		Dedichens klinikkk		Dr. Martens sykehus	
I alt	Pr. forplei-ningsdag	I alt	Pr. forplei-ningsdag	I alt	Pr. forplei-ningsdag	I alt	Pr. forplei-ningsdag	I alt	Pr. forplei-ningsdag	I alt	Pr. forplei-ningsdag
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
350 484	7,05	1 557 008	11,53	1 527 843	12,74	599 307	14,47	787 294	15,48	422 605	12,17
180 600	3,62	447 972	3,32	333 927	2,78	164 453	3,97	279 201	5,45	130 330	3,75
5 706	0,12	21 853	0,16	12 530	0,10	5 191	0,13	8 630	0,18	5 004	0,14
50 363	1,00	90 501	0,67	157 239	1,31	56 074	1,36	59 108	1,16	35 578	1,02
33 323	0,67	98 397	0,73	53 182	0,44	23 876	0,58	38 292	0,76	24 862	0,72
34 984	0,70	184 533	1,37	193 070	1,61	54 097	1,31	63 446	1,25	28 065	0,81
1 886	0,04	54 200	0,40	39 199	0,33	24 880	0,60	19 577	0,38	2 713	0,08
3 369	0,07	20 266	0,15	14 093	0,12	6 862	0,17	8 527	0,17	4 615	0,13
5 496	0,11	30 740	0,23	23 793	0,20	11 305	0,27	29 386	0,57	5 851	0,17
29 068	0,59	106 240	0,79	61 621	0,52	21 452	0,52	-	-	19 747	0,57
-	-	166 628	1,23	82 238	0,68	-	-	-	-	273	0,01
12 891	0,26	-	-	32 364	0,27	13 939	0,34	50 978	1,00	3 752	0,11
708 170	14,23	2 778 338	20,58	2 531 099	21,10	981 436	23,72	1 344 439	26,40	683 395	19,68
29 216	0,59	14 553	0,11	161 737	1,35	72 578	1,71	106 638	2,09	6 945	0,20
-	-	122 050	0,90	2 091	0,02	5 590	0,14	-	-	17 256	0,50
-	-	146 618	1,09	130 069	1,09	-	-	24 958	0,49	-	-
-	-	18 246	0,13	13 527	0,11	-	-	-	-	-	-
400	-	-	-	129 930	1,08	-	-	2 771	0,05	-	-
29 616	0,59	301 467	2,23	437 354	3,65	78 168	1,85	134 367	2,63	24 201	0,70
678 554	13,64	2 476 871	18,35	2 093 745	17,45	903 268	21,87	1 210 072	23,77	659 194	18,98
	3,00		2,02		2,33		2,97		3,78		2,75

Tabell XVIII. Sinnssyke forpleid med statsbidrag etter lov av 5/6 1925, og utgiftene ved forpleiningen for stat og kommune tilsammen i 1956.¹

Mentally diseased maintained by the State according to law 5/6-1925, and public expenditures by the maintenance.

Hjemstavn Residence	Sinnssyke Mentally diseased			Hjemstavn Residence	Sinnssyke Mentally diseased					
	I alt Total	Av disse på sinnssykehus*	In mental hospitals		Utgifter Expendi- tures	Kr.				
Østfold	936	583	3 751 253	Rogaland	1 245	718	5 059 700			
Byer Towns	273	171	1 236 833	Byer	535	323	2 327 002			
Bygder Rural dist.	663	412	2 514 420	Bygder	710	395	2 732 698			
Akershus	836	658	3 724 393	Hordaland	1 254	744	4 780 561			
Byer	13	13	72 764	Bergen	785	568	3 404 239			
Oslo	2 861	1 911	12 111 510	Sogn og Fjordane ..	631	442	2 732 318			
				Byer	2	2	8 447			
				Bygder	629	440	2 723 871			
Hedmark	727	644	3 805 823	Møre og Romsdal ..	929	544	3 764 617			
Byer	52	48	274 987	Byer	195	127	889 234			
Bygder	675	596	3 530 836	Bygder	734	417	2 875 383			
Oppland	671	500	3 457 805	Sør-Trøndelag	836	598	3 884 436			
Byer	43	31	197 131	Byer	290	213	1 518 878			
Bygder	628	469	3 260 674	Bygder	546	385	2 365 558			
Buskerud	905	635	3 686 409	Nord-Trøndelag ..	416	253	1 591 969			
Byer	226	173	980 687	Byer	32	21	126 368			
Bygder	679	462	2 705 722	Bygder	384	232	1 465 601			
Vestfold	828	571	3 775 481	Nordland	919	432	3 384 966			
Byer	279	177	1 315 420	Byer	104	62	391 942			
Bygder	549	394	2 460 061	Bygder	815	370	2 993 024			
Telemark	830	504	3 824 085	Troms	513	296	1 908 597			
Byer	237	125	899 605	Byer	77	52	357 331			
Bygder	593	379	2 924 480	Bygder	436	244	1 551 266			
Aust-Agder.....	512	261	1 851 926	Finnmark	352	222	1 512 893			
Byer	114	57	363 979	Byer	52	30	214 134			
Bygder	398	204	1 487 947	Bygder	300	192	1 298 759			
Vest-Agder	606	299	2 414 987	Riket	17 592	11 383	74 427 968			
Byer	158	96	688 385	Byer	6 328	4 200	27 378 876			
Bygder	448	203	1 726 602	Bygder	11 264	7 183 47 049	092			

¹ I tabellen er ikke tatt med utlendinger og hjemstavnsløse sinnssyke. *Excluding aliens and patients without residence.* ² Sinnssyke som enten hele året eller i en del av året har vært forpleid i sinnssykehus.

Tabell XIX. Pleiehjem og kolonier for sinnessyke, fylkesvis. 1956.
Nursing homes for mentally diseased, by counties.

Fylker Counties	For- pleinings- steder Number	God- kjente plasser <i>Beds</i>	Pasienter pr. ^{1/1} 1956			Tilgang i året <i>Admissions</i>			Avgang i året <i>Discharges</i>			Pasienter pr. ^{31/12} 1956		
			M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt
Forpleiningssteder med 20 eller flere plasser														
Østfold	3	108	54	50	104	9	17	26	9	12	21	54	55	109
Akershus.....	9	338	115	188	303	53	73	126	42	41	83	126	220	346
Hedmark	1	20	11	6	17	3	0	3	0	0	0	14	6	20
Oppland	1	20	26	0	26	3	0	3	3	0	3	26	0	26
Buskerud	8	210	38	155	193	14	26	40	1	20	21	51	161	212
Vestfold	2	91	44	50	94	5	8	13	5	6	11	44	52	96
Telemark	3	65	53	18	71	13	5	18	8	4	12	58	19	77
Aust-Agder.....	4	124	60	35	95	32	3	35	13	2	15	78	37	115
Vest-Agder	1	41	56	—	56	3	—	3	6	—	6	53	—	53
Rogaland	3	68	48	21	69	8	—	8	6	2	8	50	19	69
Hordaland	3	156	92	66	158	27	15	42	27	13	40	92	68	160
Sogn og Fjordane ..	1	86	0	0	0	49	56	105	14	15	29	35	41	76
Sør-Trondelag	3	60	—	39	39	21	4	25	—	4	4	21	39	60
Nordland	1	21	—	—	—	16	—	16	—	—	—	16	—	16
I alt Total	43	1 408	597	628	1225	256	207	463	134	119	253	718	717	1435
Forpleiningssteder med 10—19 plasser														
Østfold	5	61	51	11	62	7	—	7	10	—	10	48	11	59
Akershus.....	10	132	59	59	118	12	8	20	15	8	23	61	54	115
Hedmark	2	36	19	17	36	3	7	10	3	8	11	19	16	35
Oppland	4	57	39	14	53	7	—	7	5	—	5	41	14	55
Buskerud	29	405	165	177	342	19	31	50	14	31	45	170	177	347
Vestfold	1	15	—	15	15	—	3	3	—	3	3	—	15	15
Telemark	3	42	20	19	39	5	5	10	5	3	8	20	21	41
Aust-Agder.....	1	15	—	14	14	—	2	2	—	—	—	—	16	16
Vest-Agder	4	47	18	12	30	18	1	19	2	1	3	34	12	46
Rogaland	4	46	10	37	47	—	6	6	1	5	6	9	38	47
Sør-Trondelag	1	17	—	12	12	—	2	2	—	—	—	—	14	14
Nord-Trondelag....	3	38	11	29	40	0	6	6	0	3	3	11	32	43
Troms	3	37	11	12	23	15	10	25	11	2	13	15	20	35
Finnmark	2	18	10	10	20	—	—	—	2	2	4	8	8	16
I alt Total	72	966	413	438	851	86	81	167	68	66	134	436	448	884
Alle forpleinings- stedene Total	115	2 374	1010	1066	2076	342	288	630	202	185	387	1154	1165	2319

Tabell XX. Pasienter med sinnsykeerklæring forpleid i privatpleie og i ordinære pleiehjem pr. 31/12 1956. (1—9 pasienter i forpleiningsstedet.)

Mentally diseased in family care and in ordinary nursing homes.

Hjemstavnsfylke <i>County of residence</i>	Forpleiningsmåte <i>Form of maintenance</i>					Av disse forpleid i ordinære pleiehjem <i>Mentally diseased in ordinary nursing homes</i>
	Forpleid for offentlig regning	Forpleid for forsorgs- vesenets regning ¹	Forpleid for privat regning ¹	Uoppgitt <i>Unknown</i>	I alt <i>Total</i>	
Østfold	159	5	18	—	182	16
Akershus.....	477	65	21	—	563	3
Oslo	30	4	..	—	34	..
Hedmark	77	37	20	31	165	58
Oppland	173	27	46	—	246	29
Buskerud	737	53	62	—	852	16
Vestfold	138	12	55	—	205	11
Telemark	175	14	24	—	213	14
Aust-Agder.....	146	35	6	—	187	5
Vest-Agder	160	23	53	2	238	12
Rogaland	461	10	24	—	495	10
Hordaland	667	44	50	—	761	10
Bergen	15	24	..	—	39	..
Sogn og Fjordane	195	..	..	—	195	12
Møre og Romsdal	343	10	24	—	377	31
Sør-Trøndelag	199	17	21	8	245	34
Nord-Trøndelag	127	18	16	—	161	9
Nordland	445	16	49	—	510	20
Troms	185	8	9	—	202	45
Finnmark	90	4	7	—	101	21
I alt Total	4 999	426	505	41	5 971	356

¹ Usikre tall. *Incomplete figures.*

Tabell XXI. Fortegnelse over pleiehjem og kolonier for sinnssyke pr. 31/12 1956.
List of nursing homes for mentally diseased.

Navn Name	Adresse Address	Godkjente plasser Beds	Navn Name	Adresse Address	Godkjente plasser Beds			
<i>Ostfold.</i>								
Alfhild Lundblads pleiehj.	Borge	30	Bernhard Bakkes koloni ..	Lierskogen	15			
Tune pleiehjem	Tune	58	Arne Bryhns koloni	"	12			
Margit Godtfredsens pl.hj..	Lisleby	10	Grønlund koloni	Sylling, Lier	15			
Oddlaug Kristiansens pleiehjem	Torsnes	14	Arne Haarbergs pleiehjem	Lierskogen	19			
Nesset Sjukeheim	Spydeberg	15	Arne Haugers koloni	"	15			
Vanebos pleiehjem	Glemmen	12	Hurum koloni	Hole	10			
Rishaugen pleiehjem	Idd	20	Jonsrud koloni	Sjaastad, Lier	12			
Birger Aasebys pleiehjem ..	Borgen pr.Mysen	10	Kaasa	Hokksund	12			
<i>Akershus.</i>								
Eimarud ventestasjon	Årnes	32	Lindstad koloni	Meren, Lier	10			
Lund pleiehjem	Klöfta	28	A. Lyngaaas Edvardssens koloni	Tranby, Lier	22			
Nordby pleiehjem	Ski	20	Rolf Lyngaaas koloni	Sørsdal, Lier	19			
Fagerli pleiehjem (tidl. Astrid Roms Minde)	Nannestad	58	Minde pleiehjem	Kongsberg	20			
Stav pleiehjem	Strommen	85	Emil Moens koloni	Sørsdal, Lier	10			
Søndre Borgen pleiehjem	Asker	48	Gunnar Opsahls koloni....	Opsahl, Lier	12			
Ås priv. pleiehjem	Ås	19	Nils Amund Opsahls koloni	"	12			
Birkelunden pleiehjem	Dal	15	Ovenstads koloni	Lierskogen	19			
K. Gauteruds pleiehjem	Sørum	16	Andreas Rypes koloni	Sjaastad, Lier	13			
Per Gronlies pleiehjem	Eidsvoll	10	Karl Rypes koloni	Lierskogen	12			
Lars Helgåsens pleiehjem	Sørum	11	Olaf Røeds koloni	"	16			
Ingier pleiehjem	Klöfta	12	Sagvollen koloni	"	12			
Kristian Kurlands pleiehj.	Nes	15	Martin Skaugens koloni ..	Sylling, Lier	18			
Bjørkly	Bøn st.	20	Kr. Skjæggeruds koloni ..	Tranby, Lier	16			
Furukollen	Årnes	21	Solbakken koloni	Lierskogen	11			
Svanheim	Vormsund	11	S. Søllis koloni	Sylling, Lier	10			
Melnes pleiehjem	Enebakk	11	Store Røren gård	Hokksund	18			
Wersing-Andersens pleiehj.	Nittedal	12	Elise Syvertsns koloni....	Rødengen, Lier	15			
Herregårdshuset pleiehjem	Dal	26	Oscar Sørsdals koloni ..	Sørsdal, Lier	16			
<i>Hedmark.</i>								
Solvang pleiehjem	Våler	19	Marie Thoresens koloni ..	Grostdal, Lier	16			
Solvoll pleiehjem	Brandval	17	Anders Opsahls koloni ..	Opsahl, Lier	12			
Løten komm. sykehus	Løten	20	Martha Opsahls koloni ..	Sørsdal, Lier	18			
<i>Oppland.</i>								
Asbjørn Fekjærns koloni ..	Hedalen	14	Valstad koloni	Sylling, Lier	10			
Lunden pleiehjem	Odnes	20	<i>Vestfold.</i>					
O. Perlestenbakkens pleie- hjem	Hedalen	14	Vestfold fylkes pleiehjem..	Granli, Sem	42			
Trondhjem pleiehjem	Sør-Etnedal	15	Ingrid Guribyes pleiehjem.	Våle	49			
Framnes pleiehjem	Odnes	14	Rydland pleiehjem	Lardal	15			
<i>Buskerud.</i>								
Emma Eks pleiehjem	Tranby, Lier	22	<i>Telemark.</i>					
Eva Grøstads koloni	Lierskogen	23	Rauland sjukestoge	Rauland	11			
Leif Helgesens koloni	Tronstad, Lier	30	Furulund pleiehjem	Skåtøy	20			
Johanne Hoff	Tranby, Lier	20	Hygiea pleiehjem	Ulefoss, Holla	25			
Hokksund pleiehjem	Hokksund	53	Sandvold pleiehjem	Lunde	13			
Hans Kvistaas koloni	Tronstad, Lier	20	Seljord pleiehjem	Seljord	20			
<i>Aust-Agder.</i>								
<i>Ljosland pleiehjem .....</i>								
Myklebostad pleiehjem	Vegusdal	28	<i>Aust-Agder.</i>					
Nes pleiehjem	"	35	Ljosland pleiehjem	Vegusdal	28			
Gudrun Tveits pleiehjem ..	Holt	33	Myklebostad pleiehjem	"	35			
Aas helseheim	Høvåg	15	Nes pleiehjem	Holt	33			
Øystead pr. Arendal	Øystead	28	Gudrun Tveits pleiehjem ..	Høvåg	15			

**Tabell XXI (forts.). Fortegnelse over pleiehjem og kolonier
for sinnsyke pr. 31/12 1956.**

Navn	Adresse	Godkjente plasser	Navn	Adresse	Godkjente plasser
<i>Vest-Agder.</i>					
Hesland pleiehjem	Hesland pr. Mandal	15	Sør-Trøndelag.	Selbu	17
Sverre Haaverstads koloni	Øvrebo	10	Solgløtt pleiehjem	Kyrkseterøra	20
Slottet	Utkjær p. å.	10	Håstad pleiehjem	Heimdal	20
Ingvald Aasens koloni	Øvrebo	12	Melhus pleiehjem	Melhus	20
Nordhagen koloni	"	41	<i>Nord-Trøndelag.</i>		
<i>Rogaland.</i>					
Hemmingstad pleiehjem ..	Skåre	16	Hegra pleiehjem	Hegra	17
Hanna Hodnes koloni	Sola	10	Magnus Rogneruds koloni	Inderøy	10
Theodor Hovdas koloni ..	Sør-Fogn	10	Tømte pleiehjem	Frol	11
Gabriel Saltes koloni	Høyland	10	<i>Nordland.</i>		
Oskar Landas koloni	Steinnesvåg	23	Kvilarsen	Kaalhus	21
Alfred Svhus' koloni	Klepp	25	<i>Troms.</i>		
Trodene pleiehjem	Vatne	20	Betesda sykestue	Storslett	10
<i>Hordaland.</i>			Midtfylket tub.avd. for sinnsyke	Sebostad	15
Knappen pleiehjem	Fana	85	Ibestad pleiehjem	Hamnvik	12
Lindås pleiehjem	Lindås	35	<i>Finnmark.</i>		
Sentralhjemmet Floen	Hordabø	36	Idar Jakobsens pl.hj.	Kviby i Alta	8
<i>Sogn og Fjordane.</i>			Maud Thomassens pl.hj. ...	Skillefjord	10
Fylkessjukeheimen	Kyrkjebø	86			

Norges offisielle statistikk, rekke XI

Norway's Official Statistics, series XI

Rekke XI

Trykt 1958 (forts.)

- Nr. 301 Syketrygden 1955 *Health insurance*
- 302 Forsikringsselskaper 1956 *Sociétés d'assurances*
- 303 Folketellingen 1. desember 1950 IX Husholdningenes sammensetning *Population census December 1, 1950 IX Composition of households*
- 304 Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1957 *Population in rural districts and towns*
- 305 Kriminalstatistikk 1956 *Criminal statistics*
- 306 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1955 *Medical statistical report*
- 307 Norges elektrisitetsverker 1956 *Electricity plants*
- 308 Jordbruksstatistikk 1957 *Agricultural statistics*
- 309 Statistisk årbok 1958 *Statistical yearbook of Norway*
- 310 Samferdselsstatistikk 1958 *Transport and communication statistics*
- 311 Meieribruket i Noreg 1956 *Norway's dairy industry*
- 312 Sinnssykehusenes virksomhet 1956 *Hospitals for mental disease*

Statistisk Sentralbyrå utgir dessuten skriftserien Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serie offentliggjøres undersøkelser, som ikke er av rent statistisk karakter, bl. a. historiske og analytiske studier utført ved Byråets forskningsavdeling. *The Central Bureau of Statistics also publishes the series «Samfunnsøkonomiske studier» (SØS). This series contains reports on investigations of not merely statistical character, such as historical and analytical studies carried out at the Research Department of the Central Bureau of Statistics.*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende månedshefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following monthly bulletins:*

Statistiske meldinger *Monthly bulletin of statistics*

Månedssoppgaver over vareomsetningen med utlandet *Monthly bulletin of external trade.*

Abonnement på begge disse månedshefter tegnes i Statistisk Sentralbyrå. Pris pr. år kr. 15,00, pr. nr. kr. 1,50. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.
Pris kr. 3,50

NATIONALTRYKKERIET - OSLO